

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

4 november 2002

HOORZITTING

**over de “rapportering beheersovereenkomst – activiteiten 2001”
en “rapportering beheersovereenkomst 1997–2001”
van de VRT**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
uitgebracht door de heer Jo Vermeulen**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jos Stassen.

Vaste leden :

de heren Carl Decaluwe, Bart De Smet, Eddy Schuermans,
mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Frans De Cock, Peter Gysbrechts, Marino Keulen,
Guy Sols ;

de heer Wilfried Aers, mevrouw Niki De Gryze, de heer
Miel Verrijken ;

de heren Chokri Mahassine, Dany Vandenbossche ;

de heer Jos Stassen ;

de heer Herman Lauwers.

Plaatsvervangers :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heer Luc Martens,
mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Gilbert
Vanleenhove ;

de heren André Denys, Jacques Devolder, Jacques
Laverge, Paul Wille ;

de heren Pieter Huybrechts, Julien Librecht, Felix Strackx ;

de heren Peter De Ridder, André Van Nieuwkerke ;

de heer Jo Vermeulen ;

de heer Jan Roegiers.

INHOUD

	Blz.
1. Toelichting door de heer Tony Mary, gedelegeerd bestuurder VRT	4
2. Toelichting door de heer Frans Ieven, algemeen directeur Radio	4
3. Toelichting door mevrouw Christina von Wackerbarth, algemeen directeur Televisie	6
4. Toelichting door de heer Hugo De Vreese, directeur HRM en Facility Management	7
5. Toelichting door de heer Harry Sorgeloos, directeur Technologie	8
6. Toelichting door de heer Peter Goyvaerts, woordvoerder-coördinator e-VRT	9
7. Toelichting door mevrouw Christina von Wackerbarth, algemeen directeur Televisie, over het kwaliteitsmodel van de VRT	9
8. Toelichting door de heer Tony Mary, gedelegeerd bestuurder VRT, over de financiële resultaten m.b.t. de eerste beheersovereenkomst en de toekomstvisie van de VRT	11
9. Vragen van de commissieleden en antwoord van de sprekers	12

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Cultuur, Media en Sport organiseerde op dinsdag 15 oktober 2002 een hoorzitting met de VRT betreffende de rapportering over de beheersovereenkomst.

Het betreft meer specifiek de “rapportering beheersovereenkomst – activiteiten 2001”. Omdat in 2002 een nieuwe beheersovereenkomst met de VRT werd afgesloten, werd door de VRT ook een globale rapportering voorgelegd over de ‘oude’ beheersovereenkomst 1997-2001.

1. Toelichting door de heer Tony Mary, gedelegeerd bestuurder VRT

De heer Tony Mary : Voor mij is dit een speciale gelegenheid. Het is niet alleen de eerste keer dat ik voor deze commissie verschijn, maar het is meteen ook het moment waarop de volledige eerste beheersperiode 1997-2001 wordt geëvalueerd. Iedereen is het erover eens dat de beheersovereenkomst uitvoeren in 1997 een echte uitdaging leek. Ik denk dat de VRT daarin geslaagd is. Wij zullen dat proberen te bewijzen.

Bij mijn aantreden werden de leidinggevende organen van de VRT eveneens gewijzigd. We hebben toen een COO benoemd die binnen de VRT naar synergieën en complementariteit moet zoeken. De COO zal ook toezien op de algemene kwaliteit. De Raad van Bestuur heeft in september eveneens een nieuw directiecomité aangesteld. Het bestaat uit vijf personen : naast mezelf, de heer Hugo Devreese, verantwoordelijk voor Personeelsbeleid en Facility Management, de heer Frans Ieven, algemeen directeur Radio, de heer Harry Sorgeloos, directeur Technologie, mevrouw Christina von Wackerbarth, COO en algemeen directeur Televisie. Elk directielid zal hier een toelichting geven over zijn verantwoordelijkheden. Ik rond af met een uiteenzetting over de financiën en een blik op de toekomst.

De opdracht van het leidinggevende team wordt nergens beter weergegeven dan in de beheersovereenkomst 1997-2001 : de VRT zal de komende jaren prioritair werken aan het omvormen van de VRT tot een efficiënt en dynamisch bedrijf dat kan overleven in een moeilijke en concurrentiële omgeving waarin ook de technologische vernieuwingen grote uitdagingen met zich zullen brengen. Ik denk dat het team daar met glans in geslaagd is. De VRT is een efficiënt en dynamisch bedrijf met een eigen plaats in de Vlaamse radio en televisie. Het staat aan de top, ook op het vlak van de technologi-

sche ontwikkelingen. Iedereen beschouwt de e-VRT – dat binnenkort ter beschikking zal staan van alle Vlaamse mediabedrijven – als wereldklasse. Maar het belangrijkste is wellicht dat alle medewerkers opnieuw trots zijn op de VRT. Ze zijn klaar voor de uitdagingen van de toekomst. Ik wil de heer De Graeve hier uitdrukkelijk danken voor deze schitterende erfenis.

De VRT moet een zo groot mogelijk aantal kijkers en luisteraars bereiken met een diversiteit aan kwalitatief hoogstaande programma's. Bovendien moet de VRT een leidinggevende rol spelen in informatie en cultuur en de Vlaamse culturele identiteit behouden. De VRT moet ten slotte zorgen voor nieuwe mediatoeepassingen. Radio, televisie, internet en ICT moeten helpen in de strijd tegen de duale maatschappij.

Met dit verslag sluiten we de eerste beheersovereenkomst af. De resultaten die we voorstellen passen dus in dat kader.

2. Toelichting door de heer Frans Ieven, algemeen directeur Radio

De heer Frans Ieven : Volgens de beheersovereenkomst moesten de netten inhoudelijk vernieuwd worden en afgestemd op het verwachtingspatroon van de luisteraars. Het promotiebeleid diende ontwikkeld te worden. De radio is een auditief medium en om een band te scheppen met de luisteraars moest dit worden aangevuld met een meer visueel beeld via promotionele acties.

Het productieproces moest eveneens gedigitaliseerd worden. Ik denk dat we de afgelopen jaren enkele belangrijke stappen gezet hebben. We zijn voorzichtig begonnen, maar nu verloopt zowat het hele productieproces – op de microfoon en luidspreker na – digitaal. Alle netten worden ook digitaal uitgezonden dankzij DAB. Het is de bedoeling de zaken nog beter op elkaar af te stemmen.

We dienden ook een onderzoek te voeren naar de socio-culturele en de financiële aspecten van Radio 2 in Vlaams-Brabant. Deze specifieke opdracht is inmiddels uitgevoerd. Het verslag is sedert juli 1997 beschikbaar.

Dankzij de RDS is de verkeersinformatie vrijwel volledig. Eigenlijk staan we al een stap verder dan onze opdracht. Ik weet helaas niet zeker of de FM-ontvangst van onze netten in Vlaanderen erop verbeterd is, maar dat komt grotendeels door omstandigheden waar wij geen vat op hadden. Zo was er

op een bepaald ogenblik plaats nodig voor enkele andere radio's.

De deontologische code en het redactiestatuut werden geschreven in de periode 1998-1999. Ik denk dat onze code en ons statuut de meest expliciete zijn in heel Vlaanderen.

Bij Radio 1 waren er in 2001 heel wat wijzigingen, onder meer het logo. Radio 1 blijft het informatienet bij uitstek. Er zijn heel wat inspanningen geleverd om economische, wetenschappelijke en sportverslaggeving meer aan bod te laten komen. Met respect voor de informatieopdracht en de kwaliteit, willen we toch een zo breed mogelijk publiek bereiken. Uit recente gegevens blijkt dat Radio 1 het goed doet.

De regionale centra van Radio 2 produceren voornamelijk lokale informatie. De nationale informatie wordt centraal beheerd. Daar zijn een aantal strategische, praktische en materiële redenen voor. Het is ook een efficiëntere manier van werken. De regionale centra blijven echter bestaan en worden verder uitgebouwd. In Limburg en West-Vlaanderen worden momenteel nieuwe omroepgebouwen gebouwd, die zijn bescheiden maar toch efficiënt en modern. We zullen dus de regionale taak blijven uitvoeren. Radio 2 ligt momenteel beter in de markt.

Klara was een aantal jaren geleden nog Radio 3. Klara is een sterk gepositioneerde cultuurradio met een bescheiden, maar groeiend marktaandeel. Volgens sommige berekeningen is het aantal luisteraars verdubbeld, maar het blijft een beperkt doelpubliek. We willen niets afdoen aan de opdracht van Klara : een net dat de cultuur actief steunt. Dat kost luisteraars. Klara staat sterker dan Radio 3 en is een net dat niet te beroerd is om tussen het publiek te staan. De rol van Klara in de culturele sector is belangrijk.

We hebben de rol van de informatie bij Studio Brussel sterker uitgebouwd. Studio Brussel heeft een rebels imago dat wij trachten bij te sturen. Dat is niet gemakkelijk. Ongeveer alle media die zich richten tot de jongeren, hebben problemen omdat de attitudes van jongeren anders worden. Daarmee moeten we rekening houden.

Donna is jaren lang marktleider geweest. Volgens een recente manier van tellen is dat nu Radio 2. In de loop van de jaren hebben we meer diepgang willen bereiken. Er is nu elk uur gedifferentieerd, maar toch kwaliteitsvol nieuws. Dat wordt gemaakt door onze nieuwsdienst. Dit jaar bestaat Donna 10

jaar en dat is uitgebreid gevierd. We koesteren hoge verwachtingen voor Donna.

Radio Vlaanderen Internationaal heeft de taak de rest van de wereld te bereiken. In de meeste buurlanden is dat geen taak van de openbare omroep, maar bestaat er een aparte organisatie voor. Wereldwijd uitzenden kost veel geld. We hebben opdracht gegeven aan RVI om ook gebruik te maken van internet, de meest eenvoudige en goedkope manier om de wereld te bereiken. Als alles goed gaat, zal RVI tegen het einde van deze maand een site hebben voor Vlamingen in het buitenland en voor buitenlanders die in Vlaanderen geïnteresseerd zijn. Alle informatie van RVI zal beschikbaar zijn. RVI blijft uitzenden via ether en satelliet.

Het luisterbereik wordt aangegeven op een grafiek met verschillende parameters : geslacht ; leeftijdscategorie ; professionele groep ; opleiding. Klara bereikt eerder de hoger opgeleiden, de kaderleden en de oudere groepen. Radio 1 bereikt vooral de leeftijdsgroep van 25 tot 65 jaar. Bij de groep hoger opgeleiden is er een complementariteit met Studio Brussel, waar Studio Brussel de jongere groepen bereikt en Radio 1 de oudere groepen. Radio 2 bereikt veel meer mensen, waaronder iets meer vrouwen dan mannen en vooral 40 tot 64 jarigen. Zelfstandigen en huisvrouwen komen hier aan hun trekken. Merkwaardig genoeg is het opleidingsniveau gespreid. Op gebied van leeftijd is Radio 2 complementair met Donna, die meer 18 tot 35-jarigen bereikt. Donna bereikt veel bedienden en iets meer hoger opgeleiden. Door het gedifferentieerd aanbod van de verschillende netten kunnen we onze opdracht vervullen.

We moeten een gemiddeld dagbereik van 55 procent halen. In 2001 luisterden 66,2 procent van de Vlamingen ten minste een kwartier naar één van onze openbare zenders. Het gemiddelde weekbereik, een meer gangbare norm, ligt tussen de 80 en 90 procent. Een andere doelstelling was een luisterduur van 3.15 uur per dag. In 2001 was dat ongeveer 4.30 uur. Intussen is dat gedaald, maar de luisterduur ligt nog boven de 4 uur en dus boven de doelstelling.

De heer Marino Keulen : Kunt u voor alle duidelijkheid nog eens het verschil toelichten tussen luisterbereik en marktaandeel ?

De heer Frans Ieven : Het bereik is het aantal mensen dat naar de netten luistert. Bij het marktaandeel zijn de uren van alle mensen die geluisterd hebben samen 100 procent. Dat wordt verdeeld over de verschillende zenders. Er is een nieuwe stu-

die van het Centrum voor Informatie over de Media, waarin het marktaandeel van begin 2002 van alle zenders van het land berekend wordt. Die cijfers dateren van na deze beheersovereenkomst. Door de andere manier van bevragen wijken de resultaten af van andere gegevens, die gebaseerd zijn op de radiometrie of de radioscan.

De heer Frans Ieven : De VRT had ook de opdracht gekregen om ervoor te zorgen dat 80 procent van de mensen die naar de VRT-radio luisteren, ook naar het nieuws luistert. Op dit moment pikt maar liefst 94,6 procent van onze luisteraars een nieuwsbericht op. De sprong tussen 1999 en 2000 kan vooral worden verklaard door de uitbreiding van het nieuwsaanbod op radio Donna.

3. Toelichting door mevrouw Christina von Wackerbarth, algemeen directeur Televisie

Mevrouw Christina von Wackerbarth : De VRT komt van ver. De opdrachten en projecten voor televisie in 1997 waren : de uitbouw van twee volwaardige netten, een herstel van de band met de kijker, de jaarlijkse productie van twee dramaserieën en twee komedies, een dagelijks middagjournaal, een vast jeugdblok, participatie aan de Vlaamse onafhankelijke audiovisuele sector, de uitbouw van een professionele en consistente netstyling en promotie en de uitwerking van een deontologische code en redactiestatuut. Op dat laatste ga ik niet meer in, dat heeft de heer Ieven al gedaan.

In september 1997 werd TV1 in een nieuw kleedje gestoken. Er kwam een vernieuwd programma-aanbod met een belangrijke verschuiving in de krachtlijnen. TV2 werd in december van datzelfde jaar opgesplitst in Canvas en Ketnet. TV1 bereikt een steeds ruimer publiek op een eigen manier. Canvas is een volwaardig generalistisch en verdiepend net dat in Europa een unieke positie inneemt. Ketnet is uitgegroeid tot de voorkeurszender van kinderen en ouders. Aan de basis van al deze veranderingen ligt fundamenteel onderzoek. Zo hebben we in 1998 een fundamenteel onderzoek uitgevoerd op basis van motivationele criteria en een kwantitatieve validatie. We doen continu ad-hoc onderzoek naar waardering, bereik en motivationele criteria, en sturen constant bij.

TV1 is geëvolueerd naar een vaste horizontale programmastructuur. Om trouwe kijkers aan te trekken, moet een programmaschema zekerheden bieden. Dit was wettelijk, zowel intern als extern, omdat er minder ruimte is voor improvisatie. Informatie werd prioritair met vier journaals met elk

een specifieke functie, een eigen bereik en een eigen taak, de versterking van de Zevende Dag en de creatie van het nieuwe actualiteitsprogramma Koppen, dat na een moeilijke start nu al wekelijks twee uitzendingen heeft. Daarnaast is er kwaliteitsfictie, zoals Flikken, Recht op Recht, Thuis en Stille Waters, programma's die trouwens al werden verkocht aan Nederland. TV1 werd ook uitgebreid via lichtere informatie, zogenaamd infotainment, met programma's als Ombudsman en Man bij Hond. Ten slotte biedt TV1 een portie kwalitatieve ontspanning. TV1 kan prat gaan op een steeds grotere groep getrouwe kijkers en heeft van alle netten het grootste aantal actuele dagelijkse en wekelijkse frequenties in de informatiesfeer.

De sleutelwoorden van Canvas zijn verdiepend, informatief en deskundig. Er ligt een grote nadruk op informatie en duiding, met het Journaal, TerZake en Zinzen. Door de pensionering van Walter Zinzen zijn we verplicht op zoek te gaan naar een waardige opvolger. Canvas telt op dit moment maar liefst tien documentaire- en reportagefrequenties, zoals Histories, Overleven, Spots en Rare Streken. De kans is groot dat er in 2003 nog meer zullen zijn. We willen zelf kwalitatieve documentaires blijven produceren en de beste internationale producties aankopen.

Culturele frequenties behoren uiteraard ook tot de opdracht van Canvas, zoals onder meer Link, Planckenkoorts en Rubriek 700 duidelijk maken. Daarnaast is er ruimte voor kwalitatieve Vlaamse ontspanning, die soms grensverleggend kan zijn. Denk maar aan In de Gloria, de Rechtvaardige Rechters en de Roderijkers. Ten slotte biedt Canvas heel wat sport aan : 36 procent van het aanbod heeft betrekking op wielrennen, 20 procent op voetbal, de rest wordt verdeeld over 22 andere sporten.

Ketnet heeft een moeilijke start gekend. Initieel bestond de doelgroep uit alle 4- tot 14-jarigen, maar dat bleek niet te realiseren. Ketnet richt zich nu consequent tot de groep kinderen tussen vier en twaalf en biedt een consistent programma aan. De presentatie werd gestructureerd. Het aanbod bestaat uit aangekochte en eigen fictie, kinderfilms en nieuwe afleveringen van eigen programma's. Deze groep van kinderen kijkt steeds minder televisie door de grote concurrentie van andere vrijetijdsbestedingen, maar de groep kijkende kinderen kijkt steeds vaker naar Ketnet.

Verschillende tabellen geven de profielen van de VRT-netten weer zoals zij naar voren komen uit de algemene CIM-kijkcijfers. De kleuren wijzen op een opdeling in sociale groepen. Uit de cijfers kun-

nen we afleiden dat de VRT een trouwe weerspiegeling biedt van televisiekijkend Vlaanderen in zijn geheel. TV1 en Canvas/Ketnet hebben wel degelijk verschillende profielen, het profiel van TV1 verschilt ook van dat van de andere grote commerciële zenders.

De VRT werkt steeds op basis van de waarderingscijfers van de kijkers. In het dagelijkse CIM-kijkonderzoek vraagt de VRT als enige omroep structureel waarderingscijfers op en is ook bereid daar financiële inspanningen voor te leveren. Programma's met een consistente hoge waardering van meer dan 75 procent zijn meestal een lang leven beschoren. Deze werkwijze heeft ertoe geleid dat onze ontspanningsprogramma's een score van 77 tot 78 procent halen, en onze fictieprogramma's een score van 79 tot 80 procent. Waardering komt erop neer dat mensen graag en frequent naar VRT kijken. De VRT heeft een marktaandeel van 33,5 procent bij mensen van vier jaar en ouder over heel de dag gezien.

De oorspronkelijke doelstelling dat televisie 76 procent van de Vlamingen zou aanspreken met 15 minuten consecutief televisiekijken per week, is daardoor gerealiseerd. 78 procent van de Vlamingen beantwoordt aan deze doelstelling.

De enige performantiemaatstaf die we niet gehaald hebben, is die voor de 4- tot 12-jarigen. De doelstelling van 76 procent is niet haalbaar gebleken. De marktaandelen van Ketnet liggen wel zeer hoog, maar het percentage kinderen dat televisie kijkt, daalt. Dit is overigens de enige maatstaf die we in de nieuwe beheersovereenkomst relatief hebben gesteld : we hebben niet de bedoeling kinderen naar het televisietoestel te slepen. Bij deze maatstaf gaat het ook om 15 minuten kijken, zij het niet consecutief : nogal wat Ketnetprogramma's duren niet eens zo lang.

Een andere zeer belangrijke parameter is ons dagbereik qua informatie. Op dat vlak komen we van zeer ver. Onze doelstelling om dagelijks anderhalf miljoen kijkers te bereiken, hebben we voor het eerst gehaald in 1999. Dat was een zeer nieuwsrijk jaar, waarin de VRT grote inspanningen heeft gedaan, met de verkiezingen en Kosovo. Hetzelfde geldt voor 2001, met 11 september en de oorlog in Afghanistan. Voor de parameter van het dagbereik wordt elke kijker overigens slechts één keer geteld, ongeacht naar hoeveel journaals hij kijkt.

Nog een doelstelling is dat per week 15 procent van de Vlamingen moet bereikt worden met programma's met een culturele inslag : documentaires,

magazines over kunst, cultuur en architectuur, programma's over toerisme, interviews met kunstenaars, het registreren van podiumkunsten en, wat film betreft, cinefiele films, echte klassiekers en getrouwe verfilmingen van wereldliteratuur. Die doelstelling hebben we gehaald. In 2001 bedroeg het culturele bereik meer dan 21 procent. Het enige dipje deed zich in 2000 voor, toen de Belgische organisatie van het EK voetbal onvermijdelijk een weerslag had op de programmering.

We hebben ook een belangrijke educatieve maatstaf : we moeten tien procent van de Vlaamse bevolking bereiken met educatieve programma's. Voor 2001 bedroeg dat percentage 24,6. Het gaat om programma's als Overleven, Ikonen, wetenschappelijke documentaires, kinderprogramma's als Groot Licht – dat overigens in de prijzen is gevallen – en een aantal belangrijke reeksen, zoals de prestigieuze BBC-reeks over de dinosauriërs.

De VRT levert ook een bijdrage tot de Vlaamse audiovisuele sector. We werken met een groot aantal lokale productiehuisen samen, we kiezen nadrukkelijk voor een invulling van eigen creatieve Vlaamse formats en proberen de aankoop van internationale formats tot een minimum te beperken. We werken graag samen met het Vlaams Audiovisueel Fonds. We besteedden in 2001 meer dan 1,4 miljard frank op de Vlaamse audiovisuele markt, exclusief BTW en diensten die we nog bij facilitaire bedrijven inkopen.

Rond 11 juli is er een vrij uitgebreide programmering, gaande van een regeringsmededeling tot een verslag over de Nekkanacht, met bijvoorbeeld ook een aantal specifieke Vlaamse films. We zouden ook graag de feestelijkheden die georganiseerd worden, registreren maar dat kon vorige zomer niet omdat er in de al bestaande contracten niet in auteursrechten was voorzien voor televisieverbreiding. We zouden graag een volwaardig partnership met 'Vlaanderen Feest' hebben.

4. Toelichting door de heer Hugo De Vreese, directeur HRM en Facility Management

De heer Hugo De Vreese : In 1997 was de VRT nog een behoorlijk geadmistreerde instelling. Een eigentijds personeelsbeleid ontbrak. Onze eerste opdracht betrof dan ook het ontwikkelen en implementeren van een beleid m.b.t. de aanwerving, evaluatie en ontwikkeling van personeel, de verloning van contractueel personeel en de ontwikkeling van systemen van HR-beleid.

Een tweede opdracht was een verregaande sanering van het personeelsbestand. Dat is tussen 1997 en 1998 met ongeveer 400 eenheden gereduceerd, deels door een – vrijwillige – vervroegde pensionering van wie de leeftijd van 60 jaar had bereikt, maar anderzijds ook door de regeling van verlof voorafgaand aan pensionering (VVP). Na 1998 is het aantal constant gebleven, tot en met vandaag. De piek van 2001 geeft de regularisatie weer van wat we destijds losse medewerkers noemden. Een deel van hen is nu personeelslid geworden, met een ander deel werken we langs een uitzendbureau.

Op het vlak van het HR-beleid zelf, zijn er de voorbije jaren drie soorten maatregelen genomen. De maatregelen van financiële aard betreffen onder meer de uitstapregeling, de oprichting van de twee pensioenfondsen en de operatie losse medewerkers. Dan zijn er de maatregelen die de efficiëntie van de organisatie ten goede komen, zoals de herziening van het werkreglement en het opzetten van een managementdevelopmenttraject. Tot slot zijn er de maatregelen die strikt HR-gerelateerd zijn, zoals het opzetten van een degelijk evaluatiesysteem en de introductie van competentie management. Het personeelsbeleid is dus niet meer vergelijkbaar met vroeger. Het is dan ook niet wenselijk om eenheidsstatuten die vandaag in ontwikkeling zijn in de Vlaamse Gemeenschap, zomaar op de VRT toe te passen.

Dan zijn er ook nog de twee pensioenfondsen. Het pensioenfonds statutairen keert de wettelijke pensioenen van de statutaire personeelsleden uit, het pensioenfonds contractuelen levert contractuelen een aanvullend pensioen. De situatie van het pensioenfonds statutairen is sinds eind 1997 verbeterd. We zijn toen gestart met een dekkingsgraad van 34 procent, eind 2001 hadden we er een van 44 procent. Er blijft een inspanning nodig om het tekort aan te zuiveren. De VRT heeft nu 1200 gepensioneerd en betaalt 1,1 miljard frank aan pensioenen, met een totaal vermogen van 11,7 miljard frank eind 2001.

Ten slotte is er het – vooralsnog kleinere – pensioenfonds voor contractuele medewerkers, dat startte met een kapitaal van 500 miljoen frank en drie onderdelen heeft : aanvullend kapitaal bij leven, een overlijdens- en een invaliditeitsverzekering. Het fonds haalde vorig jaar een verrassend positieve return van 1,49 %, dankzij de beleggingen op korte termijn, die zelf weer het gevolg waren van de opstartfase.

5. Toelichting door de heer Harry Sorgeloos, directeur Technologie

De heer Harry Sorgeloos : De VRT communiceert tegenwoordig professioneel over zijn complexe technologieverhaal. Wij organiseerden dit jaar al twee succesvolle seminars daarover.

In de eerste beheersovereenkomst werd de doelstelling geformuleerd om een ICT- en MIS-platform te ontwikkelen voor de VRT. Een professioneel bedrijf moet immers ook professioneel gestuurd worden. Wij zijn de eerste en enige Europese broadcaster die een volledig ERP-systeem geïmplementeerd heeft. Alle modules daarvan zijn live sinds 1 januari 2001. Zij vormen de basis voor de toekomstige uitwerking van de digitale omgeving. Inmiddels werden natuurlijk ook de productieprocessen verder gedigitaliseerd. Zo zijn onze studio's vandaag digitaal. De volledige digitalisering van de hele VRT-omgeving zal plaatsvinden tijdens de nieuwe ICT-sprong.

Twee tot drie jaar geleden is de VRT gaan nadenken over hoe media zullen worden in de toekomst. Daaruit resulteerde de verwachting dat die totaal anders zullen zijn dan vandaag, al valt niet precies te voorspellen hoelang dat exact zal duren. De doelstelling werd geformuleerd om een plan te ontwikkelen om die trein niet te missen. Het voorliggende model is daarvan het resultaat. De essentie is dat de omroep op dit moment nog een eenvoudige communicatie met zijn publiek onderhoudt. Dat zal in de toekomst wezenlijk anders worden door de creatie van een interactieve omgeving.

Hoe dat er precies zal uitzien is nog niet duidelijk, maar drie zaken wisten wij drie jaar geleden al. Dit is geen kopie van de internethype, wat inmiddels is gebleken. Dit is geen kopie van de hypercommerciële modellen, wat inmiddels aan het blijken is. Het wordt wel een verhaal van open standaarden, zoals dat van de gsm. Daarin spelen verschillende partijen mee, waarvan geen enkele dominant is. Men sluit allianties met partners, men werkt samen. VRT heeft de opdracht om dit open-standaardenverhaal – vanuit technologie en als media mediator – in Vlaanderen op gang te krijgen. De eerste zaken die zullen overschakelen naar deze compleet nieuwe omgeving zijn, naar onze verwachting : media, e-banking, e-learning en e-government.

Wat is e-VRT ? Het is een cluster van een aantal projecten die dit moet mogelijk maken. Daarbij moet de VRT geleidelijk evolueren van mediator naar facilitator en katalysator. We starten dominant, want wij moeten dit nu eenmaal durven als grootste speler en worden schitterend gesteund door de Vlaamse overheid. Later zullen anderen volgen. In het schema herkent men een aantal projecten zoals media-ASP en MPEG. In het eerstgenoemde project willen we een standaard vormen waarop mensen kunnen aansluiten zonder dat zij zelf een volledig nieuwe IT-omgeving hoeven te ontwikkelen. Het andere project, dat loopt in samenwerking met de universiteiten, wordt zeker uitgebreid. Daarin wordt al verder gekeken dan vandaag. De academische wereld is erg geïnteresseerd in aansluiting bij de VRT.

Voorts is er het meest in het oog springende project, het digitaal thuisplatform IO, dat nu voorgesteld wordt door Peter Goyvaerts.

6. Toelichting door de heer Peter Goyvaerts, woordvoerder-coördinator e-VRT

De heer Peter Goyvaerts : Wat u nu op het scherm te zien krijgt, is ook wat de mensen in Schoten op hun tv-scherm zien. Wij hebben namelijk het signaal uit de ether geplukt met een straalverbinding naar de settopbox waarop ook een ADSL is aangesloten.

In eerste instantie worden een aantal tv- en radio-signalen doorgegeven die de mensen thuis nu al kunnen bekijken en beluisteren, maar thans wel met digitale kwaliteit. Naast die lineaire tv-programma's krijgt men een elektronische tv-gids aangeboden, waar men doorheen kan lopen met de afstandsbediening. Doorklikken naar meer informatie – zoals die wordt aangeboden in een programmaplad – is mogelijk. Die gegevens worden in feite aangeboden door een webserver en komen binnen via de ADSL-verbinding. Het fundamentele principe is dat algemene informatie, die iedereen kan interesseren, door de lucht wordt gezonden en op de harde schijf komt te staan, terwijl specifieke informatie voor enkele geïnteresseerden via ADSL wordt aangeboden.

Video is de tweede belangrijke mogelijkheid. Men kan programmeren, opnemen, door- en terugspelen enzovoort, zoals met een gewone VCR, maar dan met digitale beeldkwaliteit. Maar niet de hele harde schijf wordt aan de consument overgelaten. Een deel wordt gebruikt om voortdurend een selectie van tv-programma's ter beschikking te stel-

len. Zo is er "meer tv" dat een keuze van dagelijkse of wekelijkse programma's op de harde schijf zet. Die kunnen dan op een zelfgekozen moment via een eenvoudige klik op de afstandsbediening opgeroepen worden.

Er is in dat verband ook een minikanaal voor jongeren gecreëerd (korte programma's voor kleuters en langere voor de opgroeiende jeugd) en een crimkanaal. Alle worden wekelijks ververst. Voorts is er een nieuwsaanbod waarbij tekst – waar men doorheen kan scrollen – wordt aangeboden in combinatie met videobeelden en verbonden met internetinformatie. Dat is niet alleen het geval voor algemeen nieuws, maar ook voor sport, cultuur en society. Tot slot is er ook "info en diensten", een soort superteletekst die gebaseerd is op een transformatie van de informatie op www.vlaanderen.be. Men kan bijvoorbeeld de WIS-computer van de VDAB raadplegen.

Door dit systeem wordt het voor kleinere partijen gemakkelijker om informatie in te winnen. De gemeente Schoten heeft bijvoorbeeld haar website aangepast. Voor de informatie die men kan verspreiden via Teletekst, bijvoorbeeld de ophaling van het huisvuil, maakt ze nu gebruik van dit kanaal. Dit is een soort van e-government dat dicht bij de burger staat en dat wordt aangeboden via Belgacom Skynet. Via dit kanaal kan men ook SMS-en, surfen op internet en ringtones opvragen, maar de tijd is te kort om dat allemaal te demonstreren. Dat is dus ons huidige aanbod.

Het is nog te vroeg om conclusies te trekken uit de onderzoeksresultaten, want we zijn pas vanaf september met de metingen begonnen. Het is wel duidelijk gebleken dat sommige mensen die niet te bereiken zijn via de traditionele internetkanalen, wel van deze diensten gebruik maken.

Ik stel voor dat we het nu hebben over de kwaliteit. Daarvoor geef ik het woord aan mevrouw von Wackerbarth.

7. Toelichting door mevrouw Christina von Wackerbarth, algemeen directeur Televisie, over het kwaliteitsmodel van de VRT

Mevrouw Christina von Wackerbarth : Het kwaliteitsmodel van de VRT werd hier vorig jaar ook al toegelicht, maar we willen het opnieuw overlopen omdat de discussie over de kwaliteit van de media nu eenmaal zo moeilijk te hanteren is. Men mag de discussie vooral niet baseren op impressies. Men moet integendeel de discussie objectiveren door de

verschillende invalshoeken van kwaliteit te duiden en uit elkaar te halen.

De verschillende invalshoeken zijn zeer belangrijk. Het gaat om een geïntegreerd model met vijf belangrijke componenten, de functionele kwaliteit, de kwaliteit met betrekking tot de publieke opdracht, de professionele kwaliteit, de operationele kwaliteit en de ethische kwaliteit.

De verschillende invalshoeken zitten erin, de verschillende behoeften om de discussie te objectiveren, het vermijden van een ad hoc aanpak, het is een overkoepelende aanpak en het wordt mogelijk metingen te doen over een langere termijn en die op te volgen. Het gaat over de inhoud van programma's, over de output, over processen en de bewaking ervan, de bijsturing en de publieke taak van onze instelling.

De functionele kwaliteit staat vooral voor de band met de kijker. De VRT is de enige omroep die net per net de centrale waarden definieert, zowel voor radio als voor televisie. Voor televisie zijn we nu het project met Canvas aan het afsluiten. Die waarden zijn concepten waarmee we effectief programma's maken en inhoudelijk bijsturen.

Een ander belangrijk onderdeel is het onderzoek naar de waardering en naar de behoeften. Ik heb al toegelicht wat de waardering was voor ontspanning en voor fictie. Ook voor de nieuwsprogramma's hadden we in de eerste beheersovereenkomst een norm, namelijk een waardering van 75 procent. We haalden een gemiddelde waardering van 78 procent voor alle nieuwsprogramma's, behalve voor Panorama waarvoor een waardering van 80 procent werd behaald.

In onze nieuwe beheersovereenkomst hebben we begin dit jaar, meer bepaald op 7 januari, onze nieuwe nieuwsprogramma's opgestart die op een korte termijn ontwikkeld zijn. We hebben ook besloten om middelen vrij te maken om een diep, objectief en ingrijpend onderzoek te doen naar de kwaliteit van de nieuwsprogramma's. We willen weten waar we staan op het vlak van perceptie en invulling. We willen ook continu de nodige aanpassingen doorvoeren. Ook het afstemmen van een zendschema behoort uiteraard tot het aanbod van functionele kwaliteit.

Aan de kwaliteit met betrekking tot de publieke opdracht verbinden wij de noties van complementariteit en universaliteit. We zijn er voor de hele samenleving. Met de verschillende netten werken we via complementaire profielen. We hebben main-

streamnetten, dus brede netten, en daarnaast een meer specifieke positionering. Over het algemeen moeten televisienetten breder zijn omwille van de hogere kostprijs van televisie.

De invulling van de informatieopdracht is een belangrijk onderdeel van de publieke opdracht. Dat hebben we op een zeer gediversifieerde manier ingevuld, zoals Frans Ieven al heeft toegelicht. De gediversifieerde nieuwsbulletins op Donna en Studio Brussel, het uitbreiden van het informatieaanbod bij televisie, op TV1 en op Canvas, en daarnaast het nieuwsproject televisie dat dit jaar van start is gegaan. Ook daar komt binnenkort een groot overkoepelende onderzoek om te evalueren waar we staan.

We mogen niet vervallen in een evaluatie op basis van pure casuïstiek. We moeten het gehele aanbod bekijken. De nieuwsdienst werkt op dit ogenblik aan een opvolgingsprogramma voor Zinzen, zodat we ook die component van onze functie kunnen opnemen. Dat programma zou er wellicht dit jaar nog komen. Het is ook belangrijk dat informatie en duiding onderscheiden blijven van andere programma's. De kijker moet weten of een programma al dan niet door de nieuwsdienst is gemaakt, met alle garanties geboden door de deontologische code. Ieder programma wordt daarom nadrukkelijk gesigneerd door de nieuwsdienst. Op de openbare omroep kan er ook geen enkele vorm van sponsoring zijn in de omgeving van een nieuwsprogramma. Dat is volgens ons zeer belangrijk.

De ethische kwaliteit verwijst naar de onpartijdigheid en de waarheidsgetrouwheid, dus de deontologische code en het redactiestatuut, maar ook een aantal codes die van toepassing zijn op de VRT-medewerkers. Het impliceert ook dat we actief werken aan een gelijkekansenbeleid. We hebben een positief actieplan opgesteld in 2001 en we willen dat blijven steunen in 2002. Het hoort bij onze opdracht van het ontwikkelen van een democratische samenleving.

Het onderzoek naar de operationele kwaliteit impliceert dat we de vraag stellen of de programma's op een efficiënte en effectieve manier tot stand komen. Dat heeft soms heel tastbare gevolgen. Voor de radio hebben we gewerkt aan een betere klankkwaliteit. Voor televisie hebben we inspanningen gedaan voor het verbeteren van de kleur en de lichtkwaliteit en aan het verhogen van het redactietempo.

De professionele kwaliteit houden we in het oog via een systeem van interne kwaliteitsbewaking.

Dat is zeer actief bij de radio, onder meer door interne screenings, luisterclubs en luisteronderzoek. Bij de televisie gebeurt dat door het geïntegreerde kwaliteitsproject, de evaluatie en de profiëldagen. We gaan daarmee door en we willen dat nog versterken. Binnenkort hebben we onze eerste echte profiëldag voor de sportredactie. Er wordt ook veel geïnvesteerd in opleiding en vorming. We hebben een elektronisch leerplatform dat zeer goed functioneert en vaak wordt geconsulteerd. We organiseren vele trainingssessies over vaardigheden die te maken hebben met het maken van radio en televisie, met nieuwe technologieën, maar ook managementopleidingen. Daarnaast is er ook een component van externe waardering, maar daar zal ik niet verder op ingaan omdat de lijst met onderscheidingen en nominaties te lang is om op te sommen.

We werken nu met deze manier van rapporteren. Volgend jaar zal deze commissie van het Vlaams Parlement op basis daarvan voor de eerste keer een geïntegreerde kwaliteitsrapportering krijgen.

8. Toelichting door de heer Tony Mary, gedelegeerd bestuurder VRT, over de financiële resultaten m.b.t. de eerste beheersovereenkomst en de toekomstvisie van de VRT

De heer Tony Mary : Op financieel gebied waren er in die beheersperiode twee grote objectieven. Vooreerst moesten we ervoor zorgen dat het gecumuleerd verlies niet groter zou zijn dan 1,1 miljard Belgische frank. Dat objectief is gerealiseerd, want de VRT houdt aan deze beheersperiode bijna 600 miljoen frank over. Het resultaat is dus 1,6 miljard frank beter dan gepland. Verder moesten er meer middelen ter beschikking worden gesteld voor de feitelijke doelstelling van een omroep, namelijk het maken van programma's. Dat objectief is ook gerealiseerd. Het was de bedoeling 10 procent minder werkingskosten te hebben, maar uiteindelijk werd een vermindering van 26 procent gerealiseerd, waarvan 19 procent in het eerste jaar en 7 procent in alle volgende jaren. Alle samenstellende delen met uitzondering van buitenlandse reizen kennen een substantiële daling.

Wat de kostensoorten betreft daalt de operationele personeelskost van 48 naar 37 procent, terwijl de exploitatiekost stijgt van 36 naar 46 procent. Dat wil zeggen dat de VRT meer middelen besteedt aan het laten werken van zijn mensen met middelen en aan het ontwikkelen van programma's. Als men kijkt naar de verdeling van de kosten per divisie, dan ziet men dat er substantieel meer middelen ter beschikking komen voor radio en televisie,

waarbij de meeste middelen naar televisie gegaan zijn.

De doelstellingen van het financiële en administratieve beleid werden bereikt. De personeelskosten werden onder controle gehouden. We hebben substantieel bespaard op de overheadkosten en er kwamen meer middelen voor radio en televisie. Uiteindelijk hebben we een positief begrotingsresultaat dat 1,6 miljard beter is dan verwacht. Tegelijkertijd werd een performant managementinformatiesysteem ingevoerd dat alle geleidingen van het bedrijf ondersteunt. We hebben een efficiënt planningssysteem en ten slotte hebben we de langetermijnschulden kunnen terugbrengen van 331 miljoen frank naar 59 miljoen frank.

Wat de toekomst betreft gaan we verder op de ingeslagen weg. We spreken dan ook eerder over evolutie dan over revolutie. We blijven in de opdracht van de openbare omroep zoeken naar zoveel mogelijk mediagebruikers. We moeten een kwalitatief hoogstaand aanbod behouden. Tevens dienen we de Vlaamse culturele identiteit te waarborgen en tegelijkertijd de diversiteit ervan te erkennen. Daarbij zullen we proberen om meer allichten te betrekken bij verschillende programma's door hen enerzijds meer op tv te tonen en anderzijds door programma's te bieden die beter aangepast zijn aan hun kijk- en luisterbehoeften. In de komende maanden wordt een grootschalig onderzoek gevoerd om na te gaan wat er op dat vlak gedaan kan worden.

Voorts gaan we Vlaanderen helpen inspelen op de informatiemaatschappij. Dat moet ertoe leiden dat mensen door middel van hun tv kunnen meedoen aan de informatiemaatschappij. We hopen dat op die manier de duale informatiemaatschappij vermeden kan worden.

Heel belangrijk is dat kwaliteit de essentiële motor blijft. We zullen die kwantitatief meten in functie van de verschillende kenmerken die mevrouw von Wackerbarth uitgelegd heeft. We willen de standaard van een kwalitatief hoogstaande programmering mee blijven bepalen en de programmering aanbieden door verschillende kanalen.

Voorts zijn we van plan om digitale tv, internet en eventueel ook het mobiele platform toe te voegen aan de analoge radio en tv. Om dat te kunnen doen willen we een technologisch platform creëren waaraan alle media kunnen participeren door het e-VRT-platform ter beschikking te stellen. Als we daarin slagen, zal Vlaanderen een uniek mediavormgeving hebben.

We blijven de organisatie aanpassen. Digitale radio en tv geeft de mogelijkheid tot een aantal synergieën die we zullen invoeren met het oog op de continuïteit van de programmering, de complementariteit tussen radio en tv en een verhoogde efficiëntie van de VRT. Daardoor kunnen we een aantal besparingen realiseren. De vrijgekomen middelen kunnen dan gebruikt worden voor bijkomende programma's en initiatieven. Daarvoor zal er inhoudelijk samengewerkt worden. De technologie is essentieel om de synergieën en de complementariteit te realiseren, en om verder aan de kwaliteit te kunnen werken.

Ons motto is dat we eenmaal willen produceren om het multiplatform te publiceren. De BBC heeft momenteel drie digitale redacties om hetzelfde nieuws te brengen. Door de ontwikkelingen van de VRT-technologieel kunnen we de verschillende platformen door middel van één technologie naar de gebruiker brengen.

Technologie is een fundamentele drager van de evolutie naar het digitale en de interactieve tv. Verder werken we voort aan de integratie van de beheerssystemen met de productiesoftware. We willen ASP ter beschikking stellen van alle Vlaamse mediabedrijven. De ontwikkeling die de VRT gerealiseerd heeft in het kader van e-VRT zou dan overgeheveld kunnen worden naar een publiek-privaat-samenwerkingsverband en zo door de andere mediabedrijven gebruikt worden. We blijven de technologische evolutie volgen waardoor het media-aanbod kan gepersonaliseerd worden.

De realisaties van de jongste drie jaar zouden het fundament moeten zijn om het Vlaamse medialandschap gebruik te laten maken van het digitale. ASP is daarbij een essentieel element. We blijven een bijdrage leveren tot de beeldindustrie. We streven ernaar om het aandeel van de lokale programmering te doen stijgen, hetzij door eigen programma's, hetzij door de aankoop van programma's op de binnenlandse markt. We willen het aandeel buitenlandse programma's doen dalen en zo laag mogelijk te houden.

Rekening houdend met inflatie, operationele en loonkost stijgen de kosten van de VRT met 3 procent per jaar. De loonkosten stijgen ongeveer 4 procent door de CAO die de federale overheid heeft afgesloten voor het statutaire personeel. De operationele kosten stijgen met de inflatie ; het gaat om iets meer dan 3 procent. De beheersovereenkomst staat een stijging van 3,3 procent toe, wat ons binnen de twee jaar in bedrijfseconomische problemen zal brengen. De rechten stijgen bijna

exponentieel. In vergelijking met de vorige drie jaar stijgen de rechten voor de Champions League met 50 procent. Het maken van programma's wordt steeds duurder omdat de kijkers en de luisteraars veeleisender worden. De vermeerderingen die in de beheersovereenkomst opgenomen zijn, zullen hoogstwaarschijnlijk niet voldoende zijn om die uit te voeren.

De objectieven van de beheersovereenkomst 1997-2001 werden gehaald. Tijdens die overeenkomst werden de fundamenteen gelegd voor de verdere uitbouw en kan 2002-2006 beschouwd worden als een evolutionair proces. We hebben een technologisch platform gebouwd dat internationaal erkend wordt als het beste en dat we ter beschikking willen stellen van de hele Vlaamse media-industrie. We hebben kwaliteitsvolle programma's en een kwalitatief hoogstaande organisatie. De waardering door de kijkers en luisteraars bevestigt dat. In de eerste periode werd de basis gelegd maar er blijft nog veel te doen.

Een van de uitdagingen is de rol van de publieke omroep in het Vlaamse medialandschap te behouden en verder uit te bouwen wat betreft de keuze van het aanbod, de kwaliteit van het aanbod en de steun aan de mediasector. De financiering wordt een van de grootste uitdagingen. Ten slotte dienen we de digitale revolutie te implementeren.

De heer Jos Stassen, voorzitter : Ik waardeer het ten zeerste dat u de uitdagingen voor de toekomst hebt gereserveerd voor deze commissie. Dat is een goede start voor de samenwerking tussen u en de Vlaamse overheid als enige aandeelhouder van de VRT.

9. Vragen van de commissieleden en antwoord van de sprekers

De heer Carl Decaluwe : De evaluatie van de beheersovereenkomst kan op verschillende manieren bekeken worden. Puur cijfermatig zijn de resultaten schitterend. Wat evenwel de begroting betreft zal men goed moeten opletten om de zaak onder controle te houden en ontsparingen te vermijden.

Ik ben bekommerd over de problemen van de pensioenfondsen. Het pensioenfonds van de VRT heeft het vrij behoorlijk gedaan in vergelijking met dat van De Lijn en Belgacom. De situatie zoals die beschreven is in de nota, dateert van ongeveer een jaar geleden. Het aandeel van de aandelen in de portefeuille van het pensioenfonds is vrij hoog ; ik voorspel dat men binnen twee tot drie jaar in de

problemen komt. De vraag is of men zich opnieuw positioneert. Het is belangrijk om daarover duidelijkheid te krijgen.

Wat die pensioenen betreft zou ik ook graag nog weten hoe het precies staat met het pensioenfonds voor de contractuelen en op welke manier men daarmee omgaat.

In de beheersovereenkomst wordt duidelijk gesteld dat men ieder jaar vijftien procent moet voorbehouden voor investering in nieuwe diensten en nieuwe technologieën. Men haalt dit niet. Waarom niet ? Men heeft natuurlijk het verhaal van het digitale platform, maar ik denk dat de situatie daar niet zo rooskleurig is als men laat uitschijnen. Men is duidelijk aan een inhaalbeweging toe. Wat is trouwens de reden van de overname van de NV e-VRT door de NV VRT ? Is er een strategische reden, een financiële, of nog een andere ?

Een andere bekommernis van de CD&V-fractie betreft de eigen producties. Dit aspect was de laatste jaren zeer sterk, maar nu wordt een daling vastgesteld. Is dit een trend, of is dit toeval ?

Een vaak terugkerend probleem is dat van de diversiteit in het aanbod. Het sportaanbod staat momenteel op de derde plaats. Wat is daarbij het beleid van de VRT ? Aan de ene kant betaalt de VRT om bepaalde sporttakken te mogen uitzenden, aan de andere kant moeten sommige sporttakken betalen om zendtijd te krijgen. Welke globale strategie zit daarachter ? Ik zou een warm pleidooi voor zaalsporten willen houden. Het is me opgevallen dat er, in de lijst van sporttakken die men uitzendt, op judo na geen enkele zaalsport voorkomt.

Op het veld zijn er bij de zaalsportwedstrijden wel altijd regionale televisie-omroepen aanwezig. Is het niet mogelijk met deze regionale zenders een overeenkomst te sluiten en op die manier zelf ook zaalsport aan te bieden ?

U hebt terecht uitgebreid hulde gebracht aan uw voorganger en aan het personeel van de VRT. Vijf of zes jaar geleden had niemand durven voorspellen waar wij vandaag staan. De VRT heeft terug de plaats ingenomen die haar toekomt. De grote uitdaging is nu dat de volgende beheersovereenkomst het minstens even goed moet doen. Persoonlijk wil ik nog even hulde brengen aan de voorganger van de heer Van Mechelen : hij is het uiteindelijk die de basis heeft gelegd van het nieuwe decreet.

Verder is de vraag hoe de VRT in het medialandschap zal evolueren. Uw voorganger is tijdens zijn

nieuwjaarstoespraak nogal fel van leer getrokken tegen de problematiek van de mediaconcentratie. De VRT heeft ook geweigerd het rapport inzake deze mediaconcentratie te ondertekenen. Wat is uw visie daarop ? Het is positief dat er intussen gesprekken geweest zijn met de top van de Vlaamse Mediamaatschappij. Het valt wel op dat daarover in het rapport met geen woord wordt gerept. Kunnen we daar niet op een transparante manier mee omgaan ? Het is onduidelijk of men al dan niet het zogenaamde plafond overschreden heeft. Specialisten terzake hebben daarover totaal tegenstrijdige meningen : de een zegt dat ze inderdaad ver overschreden werden, terwijl de ander beweert dat alles perfect loopt en van een overschrijding geen sprake is. Vanuit de reclamewereld zelf hoort men dan weer dat de VRT en de VAR aan reclaimedumping doen. Hoe is de situatie nu echt ? Hoe staat het met de reclame-inkomsten ? Is er effectief sprake van dumping ? Wat is de toestand vandaag, en hoe zal die zijn aan het eind van dit jaar ? Heeft men daar een duidelijk zicht op ? Hierin moet men dringend duidelijkheid creëren.

Een laatste vraag betreft uw eigen aanstelling. De benoeming van uw mandaat is niet zonder slag of stoot gegaan. Er was een hele discussie rond de zogenaamde duobaan. Op papier lijkt dit inderdaad allemaal in orde, maar kunt u aan deze commissie haarfijn uitleggen hoe dit exact is geregeld ? Gaat het effectief om een duobaan, en zo ja, moet het decreet dan aangepast worden ?

De heer Dany Vandenbossche : In deze regeerperiode is het rapport dat de VRT jaarlijks komt presenteren altijd al zeer goed geweest. Men heeft steeds alle objectieven gehaald.

Ik wil de VRT ook nog eens danken voor mijn bezoek aan de archieven. Blijkbaar zijn er ook plannen om die te gaan ontsluiten.

De deontologische code voor VRT-journalisten werd een zeer goed uitgewerkt instrument. Een aantal maanden geleden werd door de pers zelf het initiatief genomen een Raad voor Journalistiek op te richten, maar er bleken problemen te zijn met de toetreding van de VRT. Wat is de stand van zaken ?

Een tweede vraag betreft het aspect cultuur. Cultuur is een vaag begrip : u beschouwt cultuur en sport bijvoorbeeld afzonderlijk, terwijl ze vaak ook samengenomen worden. Maar waar ik het hier wil over hebben is de relatie of het onderscheid tussen cultuur en kunsten. Als ik het over kunsten heb – en dat is dan redelijk duidelijk omlind – denk ik dat we met andere cijfers zouden geconfronteerd

worden. Heeft men nog plannen met zuivere kunstprogramma's ? Ik vraag dit omdat deze zomer hierover plots een discussie ontstond toen de heer Claeys beweerde dat er een niche zou zijn voor een cultuuzender. Ik heb het hier niet over radio. Wil men, wat televisie betreft, hier nog iets mee gaan doen ?

De heer Mary heeft duidelijk twijfels over de financiering van de VRT. Hij zegt letterlijk dat er na twee jaar een probleem zal rijzen. Wat bedoelt hij daarmee ? Wat wenst hij precies ?

De heer Mary wil de Vlaamse media-industrie een technologisch platform aanbieden. Hoe moeten we dat precies interpreteren ?

De heer Marino Keulen : Vooraf wens ik de VRT-top te feliciteren met het werk dat ze de afgelopen vijf jaar gepresteerd hebben. Vroeger leek de VRT op een groep losers die zich steeds bedreigd voelde. Nu gelooft men bij de VRT sterk in de eigen talenten. Vijf jaar geleden had niemand deze transformatie, die het werk is van enkele voortrekkers, durven te voorspellen. Vandaag is ze misschien te vanzelfsprekend.

De Vlaamse Gemeenschap koestert de openbare omroep. Het feit dat we de VRT een dotatie van ruim tien miljard frank schenken, bewijst dat en schept meteen enkele verwachtingen. Precies daarom denk ik dat we van de openbare omroep mogen verwachten dat hij rust brengt in de Vlaamse mediawereld.

Kijkcijfers zijn niet het allerbelangrijkste voor de VRT. De opdrachten zijn minstens even belangrijk. Precies daarom moeten we eens duidelijk afspreken wat precies als sponsoring omschreven kan worden. Tijdens het Wereldkampioenschap Voetbal zag ik dat de boodschappen van algemeen nut voorafgegaan en gevolgd werden door een in tweeën geknipte reclamespot voor KLM. Dergelijke creatieve handigheden gaan voor mij te ver. Zo gooien we alleen maar olie op het vuur. In de boekhouding vallen ze onder de post 'Andere eigen ontvangsten'. Waar komen de middelen die onder deze post geboekt worden, precies vandaan ? Het zal de geloofwaardigheid van de VRT ten goede komen als we daar klaarheid over krijgen. Als hoofdaandeelhouder mogen we deze fundamentele vraag stellen. De economische situatie is niet van die aard dat de reclame-inkomsten zullen stijgen. We kunnen de concurrentie te lijf gaan in de strijd om de reclame-inkomsten of we kunnen proberen op een correcte manier met elkaar om te gaan

zodat de drie grote televisiemaatschappijen krijgen waar ze recht op hebben.

De radio slaagt over de hele lijn. Enkele jaren geleden heb ik opgemerkt dat men Radio 2 aan zijn lot had overgelaten om te investeren in Radio Donna. Ondertussen blijkt gelukkig dat de realiteit genuanceerder is. Ik pleit er sterk voor om Studio Brussel, dat uniek is in Europa, niet aan zijn lot over te laten. Zelfs de voormalige Nederlandse staatssecretaris voor Media en Cultuur was jaloers op Studio Brussel. Momenteel zoekt men een nieuwe koers. Als luistercijfers niet het allerbelangrijkste zijn, moeten we Studio Brussel daar alle kansen toe geven. Hetzelfde kan gezegd worden voor Klara.

Ik heb wel een aantal vragen over de Radio 2-café's, die bedoeld zijn om de band met de luisteraars nauwer aan te halen. Hoe zit deze formule praktisch in elkaar ?

Ik ken niet veel van e-VRT, maar ik geloof er sterk in als middel om het brede publiek kennis te laten maken met de nieuwe media. Voor dat project krijgt de VRT overigens 9,371 miljoen euro uit het Innovatiebudget. Het feit dat de VRT als proefbedrijf mag werken, bewijst ons vertrouwen in hun knowhow. Hoe ver staat dat project ? Wanneer zullen we de eerste concrete toepassingen kunnen proberen ? Wanneer kunnen we de eerste concrete resultaten verwachten ?

Ik deel ten slotte de bekommernissen over het pensioenfonds.

De heer Kris Van Dijk : Ik hoop dat ik de kans krijg dit delicate punt gedetailleerd uiteen te zetten. Iedereen weet vanwaar de openbare omroep precies komt. Ik ben ervan overtuigd dat er in dit parlement nog altijd veel mensen zitten die goed beseffen welk een belangrijke rol de openbare omroep te vervullen heeft. Het succes van de VRT kan ons in die zin alleen maar positief stemmen. Toch ontwaar ik in de verte enkele dreigende wolken.

De openbare omroep vervult een belangrijke rol in de uitbouw van een democratische samenleving. Een democratische samenleving betekent dat elke mening aan bod moet kunnen komen. Democratie betekent voor mij respect en verdraagzaamheid opbrengen voor andere meningen. Het succes van de openbare omroep doet deze opdracht alleen maar aan belang winnen.

Toch rijzen er steeds meer vragen over de manier waarop de openbare omroep aandacht besteedt

aan de politiek. Ik heb het niet alleen over de nieuwsprogramma's en ik hou evenmin bij wie het vaakst aan bod komt, maar ik stel wel vast dat niet altijd evenveel respect wordt opgebracht voor andere overtuigingen. Ik kan daar voorbeelden van geven.

Ik heb ook vragen over de manier waarop politici in beeld worden gebracht. De onbeholpen manier waarop men soms probeert de kloof tussen politiek en burger te dichten, voedt eerder de antipolitiek.

Infotainment bereikt onder meer het publiek dat niet naar nieuwsprogramma's kijkt. Enkel bepaalde personen voorstellen, is een loopje nemen met de democratie. Hoe zal men daar in de toekomst mee omgaan? Wat zullen de normen zijn?

De heer Jos Stassen, voorzitter : De heer Van Dijk vraagt dus wat de criteria zijn om bepaalde politici op te voeren in infotainment en duidingsprogramma's.

De heer Jo Vermeulen : Dit is een mooi rapport. De VRT heeft de voorbije jaren terug een marktpositie verworven en heeft daarbij veel aandacht besteed aan kwaliteit. De komende jaren moet evenwel de maatschappelijke rol van een openbare omroep centraal staan. Ik denk hierbij niet zozeer aan een taak op gebied van media-innovatie. De nieuwe beheersovereenkomst moet een aanzet zijn voor dergelijk ethisch ondernemen – waarbij de bekommernissen verder reiken dan het eigen goed functioneren en presteren.

De opdracht van de VRT wordt omschreven in artikel 1 van de beheersovereenkomst en behelst informatie, cultuur, educatie en ontspanning. Het rapport-Mc-Kinsey – één van de meest interessante mediastudies – spreekt over een ideale mix tussen de dotaties en de privé-inkomsten van een openbare zender. Op die manier is de omroep niet te veel afhankelijk van de markt en kan hij voldoende flexibel zijn. De VRT beschikt over een goede mix en kan zo zijn taak als openbare omroep tenvolle waarnemen.

Zo moet de VRT een trendsetter blijven en worden, en van die positie durven genieten. De heer De Graeve fulmineerde in zijn nieuwjaarstoespraak tegen het schaamteloos kopiëren van programma's van de openbare omroep door de commerciële zenders. Het is echter de taak van de openbare omroep om het voorbeeld te geven en hij kan daar fier op zijn. Overigens hebben beide zenders mekaar 'geinspireerd'.

In de beheersovereenkomst staat ook de opdracht om een beroep te doen op de expertise en creativiteit van verschillende actoren in de maatschappij, onder meer op het gebied van gelijke kansen en minderheden. Dat is de kern van de maatschappelijke opdracht, die niet tot uiting komt in cijfers en tabellen. De VRT moet op een aantal vlakken een wijze actor zijn en geen concurrent. Uit onze schooltijd weten we dat niet alleen de cijfers belangrijk zijn, ook het gedrag op de speelplaats. De VRT stelde zich bijvoorbeeld voor de Raad voor Journalistiek te concurreren op.

Hoe ver staat het overleg met de verschillende actoren? In het rapport van 2001 stond dat er overlegd was met de organisaties van allochtonen. Is dat overleg voortgezet? Er was ook overleg met de culturele sector, verenigd in C9. Hoe worden zij bij de werking van de VRT betrokken? Ik hoor mevrouw von Wackerbarth graag spreken over een eerlijke relatie met het Filmfonds. De contacten met de filmsector waren niet altijd even gemakkelijk. Maar we moeten beseffen dat die diverse groepen als het ware stakeholders zijn, en kunnen bijdragen aan de werking van de omroep.

De openbare omroep kan en moet ook inspelen op bepaalde maatschappelijke tendensen. Zo kan hij de aantrekkingskracht en waardering voor bepaalde beroepen verhogen. Ik denk bijvoorbeeld aan leerkrachten – ooit gedacht aan 'het leven zoals het is'? Op die manier kan de VRT het zo noodzakelijke reputatiekapitaal opbouwen.

De VRT heeft ook een duidelijke opdracht op het gebied van objectieve informatie. Informatie en infotainment lopen echter meer en meer door elkaar. Er wordt gefocust op drama en bloopers eerder dan op inhoud. In een verkiezingsjaar is de verleiding daartoe nog groter. Als het over politieke informatie gaat, moeten twee doelstellingen verzoend worden: voldoende kijkers bereiken en een juist beeld bieden van de politiek. Het gaat niet op om een van beide te verwaarlozen. Momenteel merk ik dat men vooral veel kijkers wil bereiken.

De VRT betaalt gigantische bedragen aan de Vlaamse audiovisuele industrie. Dat is goed, maar is dat soms niet nadelig voor de eigen programmamakers, die het dan met minder middelen moeten stellen?

Waarom worden bijvoorbeeld programma's als de Leukste Eeuw en Sportweekend uitbesteed aan productiehuizen? Zij werken toch met archieven van de VRT?

Er doen ook geruchten de ronde over verkeerde investeringen. Ik denk dan aan het boekhoudkundige systeem SAP of het digitale systeem DNPS van de nieuwsdienst. Zijn die geruchten juist ? Wat is de weerslag op het budget ? En gaat dat niet ten koste van de middelen voor programma's ?

Bij de onderhandeling over de beheersovereenkomst werd door de VRT gebruik gemaakt van een lijst van programmavoorstellen, waaraan dan telkens een bedrag was gekoppeld. Dat wil nog niet zeggen dat deze lijst als boodschappenlijstje moet worden gebruikt. Er zullen altijd keuzes moeten worden gemaakt en prioriteiten vastgelegd. Het gaat b.v. niet op om te zeggen dat er geen geld voor drama is. Er is geld om programma's te maken ; er moeten alleen prioriteiten worden vastgelegd, en dan moet men zich bezinnen over nog maar eens een kookprogramma, nog eens een reis rond de wereld, of weer kwaliteitsdrama van eigen bodem.

Het is de taak van mevrouw von Wackerbarth, zo bleek uit de inleiding, om op verschillende vlakken voor synergie te zorgen. De synergie tussen bijvoorbeeld het radiojournaal en De Wandelgangen, en het televisiejournaal en Terzake is nu vaak zoek. Wordt daaraan gewerkt ?

Ik wil afsluiten met enkele opdrachten die níet in de beheersovereenkomst terug te vinden zijn. Zo staat daar niet in dat de VRT altijd de grote concurrent moet zijn van VTM. Dit impliceert dat kijkcijfers niet op elk ogenblik alles zijn en dat de openbare omroep de commerciële omroep al wel eens iets mag gunnen. In de beheersovereenkomst staat ook niet dat de openbare omroep steeds langere programma's moet aanbieden. Gaat hier de vergelijking met 'schrijven is schrappen' niet op ? Ik heb ook de indruk dat het uitzendschema alsmaar langer doorloopt, vaak tot na 1 uur 's nachts. Brengt dit niet heel wat extra-kosten met zich mee, die anders in een betere, maar iets beperkter programmatie kunnen geïnvesteerd worden ?

In de beheersovereenkomst staat ook niets over Censydiam. Censydiam heeft de voorbije jaren een grote rol gespeeld bij de VRT, maar niet alles kan worden gestaafd met cijfers of proefpanels. Wat is het huidige statuut van Censydiam ? Worden beslissingen over proefprogramma's er nog steeds zo rigide door beïnvloed ?

De heer Eric Van Rompuy : Ik wil de heer Mary feliciteren met zijn aanstelling als gedelegeerd bestuurder. Onze opmerkingen hierover tijdens de zomermaanden hadden enkel en alleen de bedoe-

ling ervoor te zorgen dat de spelregels werden gerespecteerd.

We moeten erover waken dat de openbare omroep niet te veel lof krijgt toegezwaaid, we moeten ook nog kritisch blijven. Ik wijs erop dat de rol van de radio vaak wordt onderschat. De openbare radiozenders hebben met zeer veel veerkracht weerwerk geboden aan de landelijke commerciële radiozenders, die samen maar goed zijn voor 5 procent van de markt. De commerciële televisie nam bij zijn komst eind jaren tachtig onmiddellijk 40 procent van de markt in.

Het is goed dat de kijkcijfers hoog zijn, maar dat is niet voldoende om de relevantie en noodzaak van de openbare omroep te kunnen verantwoorden. De volgende jaren zal de vraag naar de maatschappelijke relevantie steeds meer aan belang winnen.

Investeren in nieuwe technologieën is altijd risicovol, het is een sprong in het onbekende. Het is een verdienste van minister Van Mechelen dat hij duidelijk maakt dat deze investeringen essentieel zijn voor de VRT om zijn rol als openbare omroep te kunnen blijven vervullen. Maar ze zullen niet altijd tot succesverhalen leiden.

Als een goed gedelegeerd bestuurder vraagt de heer Mary om meer geld. Hij zegt dat de openbare omroep over twee tot drie jaar anders met ernstige problemen zal kampen. De kostprijzen stijgen echter al lang. Waarop baseert hij zijn uitspraak ? Voor mij maakt zijn uitspraak alvast duidelijk dat het systeem van gemengde financiering ook de volgende jaren noodzakelijk zal blijven, wat de concurrentie hierover ook zegt.

De heren Van Dijck en Vermeulen gingen in op de onpartijdigheid en waarheidsgetrouwheid die de openbare omroep moet nastreven. Inderdaad krijgen sommige kijkers de indruk dat de VRT niet altijd objectief te werk gaat. Ik denk dan vooral aan het zogenaamde infotainment, programma's die vaak worden uitbesteed aan productiehuisen en het halen van hoge kijkcijfers. Maatschappelijk belangrijke thema's worden er eenzijdig voorgesteld.

De infotainmentprogramma's benaderen bepaalde problemen vanuit een specifieke hoek en laten andere meningen niet aan bod. Daar komt kritiek op : men krijgt de indruk dat het hier niet meer om een pluralistische openbare omroep gaat. De leiding van VRT moet over dat soort programma's nadenken en een en ander bewaken.

De heer Tony Mary : Bij de VRT bestaan er geen duobanen, er is één gedelegeerd bestuurder. Het bedrijf wordt nu wel enigszins anders geleid dan onder de heer De Graeve. Het is normaal dat een bedrijf in een grote crisisperiode geleid wordt door één sterke man, die soms “dictatoriaal” moet kunnen optreden. Bert De Graeve heeft zijn job uitgevoerd zoals dat moest, met de resultaten die daar net zijn voorgelegd. Inmiddels zijn we in de groei- en consolidatiefase aanbeland. Het directiecomité is formeel uitgebreid van drie naar vijf leden – elk met zijn eigen taken – maar er is nog steeds één gedelegeerd bestuurder, die de uiteindelijke verantwoordelijkheid draagt. In se blijven alle rollen dezelfde : die van de Vlaamse overheid in de algemene vergadering, die van de raad van bestuur en die van de gedelegeerd bestuurder. Binnen de VRT zijn de verantwoordelijkheden van de leden van het directiecomité nu wel iets duidelijker. Zijn mission statement vermeldt dat het collegiaal optreedt en dat alleen uitzonderlijk de beslissingen niet bij consensus zullen genomen worden.

Wat de bevoegdheidsverdeling tussen CEO en COO aangaat, is helemaal geen aanpassing van het decreet nodig. In het directiecomité wordt collegiaal samengewerkt door vijf mensen met gezond verstand, die allen het beste voor de VRT willen. Handelsrechtelijk is er op 15 juli 2002 zelfs helemaal niets veranderd. Wel heb ik binnen het directiecomité de taken iets formeler verdeeld. Terwijl mevrouw von Wackerbarth zich bezighoudt met het zoeken van synergie tussen tv en radio en met datgene wat de VRT van de andere spelers onderscheidt (waarden en kwaliteit), concentreer ik mij op de juridische en financiële aspecten, de relatie met de overheid (die onze aandeelhouder is), de strategie en de studiedienst.

Dit is pas mijn tweeënveertigste werkdag. De vraag naar een grote beleidsverklaring als gedelegeerd bestuurder – en niet CEO dus, al is er wel nog een COO – is derhalve prematuur. De ervaring leert dat dit pas kan vanaf de periode tussen de vijfenzeventigste en de honderdste werkdag. Tegen eind november, begin december mag men dus een verklaring van het directiecomité over onze visie verwachten. In elk geval zal die draaien rond de reeds bekende assen van respect voor de medewerkers, toegevoegde waarde (inhoudelijke en technische kwaliteit) voor kijkers en luisteraars, en goed burgerschap als openbaar bedrijf.

De VRT neemt een normale positie in het Vlaamse medialandschap in. Dat bestaat uit twee grote en enkele kleinere zenders, wat een ideale situatie is. Iedereen kan daarin zijn rol spelen. Ik vind dat de

openbare omroep wel degelijk competitief moet zijn, zowel op het vlak van bereik (kijkcijfers) als op dat van waardering. Een groot en algemeen doelpubliek moet aangesproken worden.

Wat onze maatschappelijke rol betreft, zullen wij de komende weken en maanden dingen doen voor allochtonen. In februari kwamen VRT en allochtonen al samen, op 5 oktober 2002 was er nog een vergadering in Gent en er komt een derde in Hasselt. Dat proces moet leiden tot een apotheose in Brussel op 26 april volgend jaar. Tijdens die bijeenkomsten hebben wij geluisterd en actief deelgenomen. Dat moet resulteren in een charter van de diversiteit, waarin ingespeeld wordt op wat in de allochtone gemeenschap leeft.

Voorts concentreren wij ons op het nieuws en op de Vlaamse producties, die laatste hetzij door onszelf, hetzij door de Vlaamse beeldindustrie maakt. En ook het waarmaken in Vlaanderen van de digitale revolutie ligt ons na aan het hart.

Wij staan tevens een transparant bestuur voor. In de schoot van de raad van bestuur werd een opvolgingscomité-VAR opgericht, waarbinnen informatie wordt verschaft en uitgewisseld. Volgend jaar komt er ook een auditcomité, dat moet zorgen voor meer duidelijkheid ten behoeve van de aandeelhouder, de Vlaamse overheid.

Voor uitspraken over de relatie met andere spelers is het nog iets te vroeg, al werden en worden er al persoonlijke gesprekken gevoerd. Wij zijn op de goede weg naar een overeenkomst. Maar het is absurd dat de beheersovereenkomst letterlijk zegt dat de inkomsten uit radioreclame en alliantiesponsoring geplafonneerd worden, terwijl men voorheen bij benadering 2 miljard frank haalde uit sponsoring, ruil en merchandising. Het is te gek om dat af te schaffen op een moment dat de reclameinkomsten al zijn afgetopt en lager uitvallen dan in 2000. Het wordt dan moeilijk om de rol als andere zender te blijven vervullen.

Het is waar dat “excessen” voorkwamen op dat vlak en wij zullen er scherp op toezien om die uit te schakelen. Alle productiehuisen ontvangen eerst- daags een brief terzake. Er werd een cursus georganiseerd over wat wel en niet kan. Die informatie staat ook in een handboek. Wij zullen alle productiehuisen die met ons willen blijven werken, vragen een charter van goede praktijken te ondertekenen.

Ik denk trouwens niet dat onze concurrenten nu nog van mening zijn dat onze andere inkomsten volledig moeten wegvallen. Als we 1,7 miljard

frank moeten besparen, dan kunnen we de publieke omroep net zo goed onmiddellijk sluiten.

De heer Marino Keulen : Deze toonaard wekt de indruk dat we terugwillen naar een zuiver bipolair systeem. In feite willen we alleen de excessen aanpakken, bijvoorbeeld dat van KLM. Er is een plafond afgesproken en daar willen we ons aan houden.

De heer Tony Mary : De inkomsten van de VRT steunen op drie pijlers : de dotatie, de radioreclame en de alliantiepartners en ten slotte de andere inkomsten, die goed zijn voor bijna twee miljard frank.

Artikel 19 van de beheersovereenkomst regelt de radioreclame en de alliantiesponsors, maar zegt niets over de andere inkomsten. Daarvan mogen we geen oneigenlijk gebruik maken. We zullen ook definiëren wat we verstaan onder oneigenlijk gebruik. De derde pijler moet echter behouden blijven.

De heer Marino Keulen : Ik heb gevraagd naar duidelijkheid over de oorsprong van de gelden.

De heer Tony Mary : Dat zal aan bod komen in de opvolgingscommissie die samengesteld is uit de regeringscommissaris, de vertegenwoordigers van de meeste democratische partijen en de voorzitter van de raad van bestuur. Deze opvolgingscommissie werd gecreëerd in samenwerking met de minister van Media. Het is precies de bedoeling aldus een grotere transparantie te creëren en na te gaan of de kritiek van de concurrentie al dan niet terecht is. De regeringscommissaris zal hierover verslag uitbrengen bij de minister van Media.

De heer Carl Decaluwe : Hoe staat het nu met de inkomsten ? In de krant hebben we prognoses gelezen. Wil men bepaalde zaken gratis aanbieden om te voorkomen dat klanten naar de concurrentie overstappen wanneer het inkomstenplafond bereikt is ? Als die geruchten juist zijn, dan is er een groot probleem.

De heer Tony Mary : Ik denk niet dat de VRT dumpingpraktijken toepast. We voeren geen specifieke acties tegen nieuwe spelers in het medialandschap. We moeten wel een aantal punctuele fouten rechtzetten.

De VAR probeert het aanbod te verbreden. We proberen bijvoorbeeld advertenties in de geschreven pers te linken aan radioreclame, overigens tot tevredenheid van die geschreven pers. We willen

ook de link leggen met andere radiozenders. De VAR kan ook acties voeren over de taalgrens heen, wat door niemand nog geleverd wordt, hoewel veel adverteerders daarom vragen.

De luistercijfers van Radio 2 waren aan het zakken. Normalerweise hadden we dat moeten doorrekenen aan het hele klantenbestand. De combinatie werd echter beperkt tot een relatief klein aantal klanten. Een normaal beleid van prijssetting zou dus veel zwaardere gevolgen hebben gehad. De prijzen voor publiciteit op VRT-radio liggen op het niveau van het Franstalige landsgedeelte. De andere zenders vragen drie- of viermaal meer. Het is echter de VRT die de marktprijs hanteert, de andere zenders zijn te duur. Adverteerders willen meer betalen om een tweede of een derde kanaal te hebben.

De heer Jos Stassen, voorzitter : Zal het plafond van de reclame-inkomsten dit jaar overschreden worden ?

De heer Tony Mary : De advertentiemarkt is zwak. Voor de radioreclame zullen we 2 tot 3,5 miljoen euro onder het plafond blijven. Voor de alliantiesponsors zullen er geen problemen zijn, integendeel, de geïnteresseerden staan in de rij om mee te mogen doen.

Ik geloof niet in grote woorden zoals de pax media. We proberen wel gesprekken te voeren met alle spelers in het medialandschap : tv, radio en geschreven pers. Zo hopen we een betere samenwerking te realiseren, zodat steriele debatten kunnen worden voorkomen. We willen zoeken naar een consensus en hopelijk kan die voor het einde van deze maand worden gerealiseerd.

De heer Jos Stassen, voorzitter : Eind november zullen we nog een werkbezoek afleggen waarbij alle belangrijke partners aanwezig zullen zijn. Op dat ogenblik kan het thema van de samenwerking nog eens aan bod komen.

De heer Carl Decaluwe : Waarover gaat dat akkoord ? De heer Mary heeft zopas het voorbeeld gegeven van de Champions League. Is het de bedoeling een aantal afspraken te maken om de kosten niet nodeloos de hoogte in te jagen ? Dat zou bijvoorbeeld kunnen in een gezamenlijk project rond evenementen.

De heer Tony Mary : We willen met onze concurrenten een oplossing vinden voor de discussie over de financiële middelen van de VRT. Als dat mogelijk blijkt, kunnen er ook een aantal bijkomende

zaken gerealiseerd worden, zoals samenwerkingsverbanden rond de uitwisseling van schermgezichten of van beelden. Zo zouden we een grotere harmonie kunnen realiseren. Samenwerking wordt trouwens het thema van de nieuwe beheersovereenkomst.

Dan wil ik nog een aantal thema's bundelen, namelijk de diversiteit van de programma's, de uitzendschema's, de laatavondprogrammatie, de sport en het verschil tussen kunst en cultuur. Mevrouw von Wackerbarth zal op deze vragen een antwoord geven.

Mevrouw Christina von Wackerbarth : De definitie van kunst is smaller dan die van cultuur en de definitie van cultuur zou nog breder zijn indien we ook de sport daarbij zouden rekenen, wat nu niet het geval is.

Canvas is een generalistische zender, die bestemd is voor mensen die achtergronden willen achter de feiten, wat voor de televisie niet zo makkelijk te realiseren is. Met dat aanbod bereikt Canvas vrij veel kijkers. Voor Canvas en Ketnet samen gaat het om 51 procent van de Vlamingen. Dat wil zeggen dat we cultuur redelijk breed definiëren.

Daarnaast hebben ook TV1 en Ketnet een culturele opdracht. Ook op TV1 is er bijvoorbeeld ruimte voor toerisme. We willen cultuur definiëren met een grote en een kleine C. De sport houden we wel apart omwille van de herkenbaarheid en de meetbaarheid.

Het zou voor Canvas moeilijk zijn een heel programma te wijden aan kunst. We proberen wel op kunst te focussen binnen bepaalde programma's, bijvoorbeeld in interviews of in voorstellingen van podiumkunsten. We denken er ook aan goede documentaires te brengen over cultuur en kunst en daarvoor zouden we de frequentie van de documentaires nog willen uitbreiden. Canvas wil echter geen programma maken voor slechts twee of drie procent van de kijkers. We blijven een generalistische zender.

Inzake kunst zouden we de opdracht van de openbare zender graag uitbreiden. We hebben in de krant vernomen dat de commerciële zenders daarvoor een goed idee hebben, wat ons wel enigszins verbaasde. Wij denken dat we deze berichtgeving op een meer structurele manier zouden kunnen aanpakken met een derde kanaal. Tot nog toe is de televisie een lineair medium, op een bepaald uur kijkt men naar een bepaald programma. Dat impliceert dat we de kernopdracht van de netten dienen

te respecteren. Ook in de nieuwe media, bijvoorbeeld in multichanneltoepassingen, kunnen we ingaan op berichtgeving over media en cultuur. We zoeken naar mogelijkheden om daar vanaf volgend jaar mee te starten. Ook dat behoort tot de synergietaak.

De heer Jo Vermeulen : Ik begrijp niet goed dat u er een percentage kijkers opplakt. Canvas is een generalistische zender en moet zeker geen niche-zender worden. Dat betekent evenwel niet dat er geen niches kunnen zijn die door bepaalde kunsten kunnen bediend worden. Een openbare omroep heeft de taak om een waardevolle kunstuiting te bewaren en uit te zenden. Op welke manier gebeurt een dergelijke appreciatie of discussie? Niemand kan garanderen dat er naar elk programma een bepaald percentage mensen zal kijken. De vraag is evenwel of het als kunstuiting zo waardevol is dat het bewaard en uitgezonden moet worden, ook al is het voor een klein publiek. TV is een vluchtig medium, maar kan die vluchtigheid overstijgen door kwaliteit te capteren en te bewaren.

Mevrouw Christina von Wackerbarth : De programmamakers van Canvas zouden dat dolgraag doen. Het echte probleem is dat Canvas weinig uren zendtijd heeft. We bouwen twee volwaardig netten uit op één kanaal. We beginnen met Canvas pas om 20 uur; voordien is het Ketnet. We moeten enorm jongleren om er sport tussen te krijgen. Het eerste uur van de zendtijd van Canvas wordt besteed aan duiding en informatie. Dat betekent dat Canvas maar twee uur prime time heeft (van 21 tot 23 uur). Alles wat men nadien doet, is per definitie voor een zeer kleine groep mensen.

Als het kanaal alleen voor Canvas ter beschikking zou staan, kunnen we die als generalistische en cultuurzender invullen. Als we de podiumkunsten frequenter opnemen en uitzenden, zullen die per definitie op een laat en moeilijk uur worden uitgezonden. Idealiter zou men een apart cultuurkanaal moeten hebben of een apart jeugdkanaal.

Men dient voortdurend afwegingen te maken. Brengen we dat of niet? Wanneer kunnen we dat doen? Het is bijna per definitie vrij laat op de avond. We hebben er geen probleem mee om op Canvas bepaalde programma's te maken die twee tot drie procent van de kijkers aanspreekt, maar u kan niet van ons vragen dat we dat in prime time doen. Anders jagen we te veel mensen weg. Een andere mogelijkheid dan de programma's laat op de avond uit te zenden, is dat te doen 's ochtends of in de namiddag maar dat is moeilijker te realiseren.

We hebben het etiket opgeplakt gekregen dat we de kunsten geen goed hart toedragen. Dat is niet het geval. De samenwerking met de C9 is nog altijd zeer goed. We organiseren bijvoorbeeld een aantal publieke debatten en we zoeken naar een manier om die ook te kunnen uitzenden.

Het klopt dat de uren uitgezonden tijd vergroot zijn. Er zijn daarvoor twee hoofdredenen, met name het binden van de kijker en het maximum valoriseren en gebruiken van datgene wat we moeten aankopen als een goede huisvader. De internationale filmaankoopmarkt is de laatste jaren een 'sellers market' geworden. De verkopers en niet de aankopers bepalen de voorwaarden waarbinnen een omroep kan kopen. Dat betekent dat we packages moeten aankopen, met name een combinatie van een grote hoeveelheid films en reeksen. We proberen daaruit het best mogelijke aanbod te selecteren maar men moet een package aankopen van twee tot drie uitzendrechten.

Als men verplicht is om een package van uitzendrechten te kopen en dat slechts eenmaal uit te zenden, zouden we het geld suboptimaal benutten. We vinden het correcter om de zaken optimaal te gebruiken. Dat betekent dat we een aantal laat-avondslots hebben ingevoerd om herhalingen uit te zenden van tweede rechten van aangekocht materiaal en dat we dat doen in de namiddag voor TV1. De reden daarvoor is binding. Er zijn immers zeer veel mensen die de hele dag thuis zijn en die geen andere vrijetijdsbesteding hebben dan televisie kijken. Voorts zijn we ingegaan op de vraag van mensen die graag een aantal (ook zelfgemaakte) reeksen opnieuw willen zien.

Het aantal uren eigen productie van de VRT is niet gedaald. Het percentage is wel gedaald omdat het totaal aantal uitzenduren toegenomen is in functie van de beschikbare aankoopvoorraad. Voor 2001 is het aantal uren eigen productie 3684 ; dat is 48 procent van de toegenomen uitzendtijd. In prime time is dat meer dan 61 procent van het geheel. Het aantal uren eigen productie blijft tamelijk constant.

Hoe bepaalt de VRT wat productiehuisen produceren en wat men zelf produceert ? We zetten onze eigen mensen en middelen optimaal in. Soms moeten we een aantal producties noodgedwongen uitbesteden. 'De Leukste Eeuw' bijvoorbeeld is een programma dat we in eerste instantie zelf wilden maken. Het is ook een idee van ons. We hadden echter de capaciteit niet in huis om het programma te produceren en daarom hebben we met het productiehuis een facilitaire overeenkomst gesloten. Het probleem is niet alleen dat men over de nodige

mensen en middelen moet beschikken maar ook op het moment dat er geproduceerd moet worden. We streven ernaar om de volledige interne capaciteit maximaal te benutten. Dat is voortdurend voor verbetering vatbaar omdat we vanuit een betere langetermijnproductieplanning hier en daar al optimaliseren. Dit najaar hebben we met de volledig geplande producties geschoven om één belangrijke productie nog naar binnen te halen. Om dat te doen hebben vijftig mensen hun agenda moeten veranderen.

Wat sport betreft zendt de VRT behalve de hoofdsporten 22 andere sporten uit. Daar zijn ook zaalsporten bij (volleybal, hand- en basketbal). De eerste opdracht van de sportdienst is verslag brengen van de diverse sportactiviteiten in de dagelijkse journaals. Een tweede opdracht is het verwerven van en verslag brengen over het beste wat op de sportmarkt te verkrijgen is van grote belangrijke veel bekeken sporten. Dat gaat over internationaal en Europees voetbal en wielrennen, en motorsporten. De derde doelstelling is verslag brengen in een gemengd programma, bijvoorbeeld de sportpaleizen.

Nogal wat sporttakken zijn zeer specifiek gericht. Als generalistische zender kunnen we een aantal sporttakken belichten in een gemengd programma omdat dan grote groepen sportliefhebbers kijken. We kunnen evenwel geen lange uren televisie wijden aan sporten die een zeer kleine groep mensen aanspreken. Regionale sportactiviteiten horen daar per definitie onder. We werken voor heel Vlaanderen en bepaalde sporten hebben een regionale aantrekkingskracht. We kunnen niet alles doen. We hebben een probleem van timing en van slots die beschikbaar zijn. De afgelopen jaren hebben we veel belangstelling getoond voor tennis omdat de twee topdames uitstekend presteerden. We hebben daar snel op gereageerd. We zijn de eersten die contracten daarvoor hebben afgesloten. Het is belangrijk om alert te zijn voor datgene wat zich op de markt aandient.

De heer Carl Decaluwe : Bepaalde sporttakken moeten de VRT betalen om op tv te mogen komen. Vorig jaar bijvoorbeeld hebben basketbalt ploegen 200.000 frank per match moeten betalen. Aan de andere kant moet de VRT betalen om voetbal en wielrennen uit te kunnen zenden. Vanwaar dat verschil ?

Vorig jaar heeft de VRT financiële inspanningen gedaan om zaalsporten uit te zenden, maar als men die niet aankondigt, hoeft men niet verwonderd te zijn dat er bijna niemand kijkt. Ik stel vast dat de

VRT liever de tweede afdeling voetbal uitzendt in plaats van de topmatch van de eerste afdeling basketbal. Heeft dat te maken met het feit dat men voor het ene moet betalen en voor het andere geld krijgt ?

Bij de jeugd alleen al zijn er meer dan honderdduizend basketspelers. Dan kan men toch niet van een kleine niche spreken ?

Er zijn en blijven sporten waar geen aandacht aan besteed wordt : zelfs toen een Belgische zeiler brons haalde werd daar geen aandacht aan besteed. Het is de taak van de openbare omroep ook kleinere evenementen te brengen, al was het maar omdat het ook goed is voor de sponsors.

Mevrouw Christina von Wackerbarth : De dag waarop we geld mogen vragen om belangrijke voetbalmatchen uit te zenden laat ik de champagneflessen knallen ! Het is allesbehalve evident om topmatchen uit te zenden. De wedstrijd Estland – België binnenkort zullen wij niet uitzenden om de eenvoudige reden dat die veel te duur is. De vraagprijs daarvoor is twaalf miljoen. Wij kunnen alleen maar hopen dat meerdere zenders op die manier reageren : als iedereen zou weigeren zoveel te betalen, zouden we wellicht snel tot wat realistischere prijzen komen. Ik heb trouwens de indruk dat er de laatste tijd een tendens is niet op dergelijke hoge bedragen in te gaan, en dat kan ik alleen maar toejuichen.

Wat de kleinere sporten betreft hadden we een aantal afspraken met de inrichters. Wij wilden de uitzending programmeren op voorwaarde dat zij zelf voor de captatie zorgden. Het gaat bij die sporten namelijk niet alleen om het uitzenden, maar ook om het capteren ervan. Die captatie is een ingewikkelde en redelijk dure aangelegenheid.

U weet natuurlijk ook dat honderdduizend basketbalspelers niet garant staan voor evenveel basketbalkijkers. Het is en blijft een feit dat we met minder populaire sporttakken zeer weinig kijkers bereiken.

Aangaande het communiceren van de matches is het zo dat wij alle informatie tijdig doorspelen aan alle gedrukte media, maar dat de kranten en de tijdschriften zelf bepalen wat zij ermee doen. Het is niet onze verantwoordelijkheid als de printmedia onze informatie niet gebruiken.

Wij hebben nog steeds interesse in de samenwerking met regionale televisiezenders. Een aantal regionale omroepen die met onze nieuwsdienst sa-

menwerkten hebben die samenwerking opgezegd. Wij betreuren wat gebeurde, én het feit dat daar zoveel aandacht aan geschonken werd. In juli reeds was er van onze kant een toezegging. In zoverre wij over rechten beschikten gaven wij daar toelating voor. Maar we werken in een markt met op wereldniveau zware, dominante rechtenhouders. Ik vind dit geen goede evolutie, maar het is wel een realiteit waarmee we werken en waarin wij proberen als kleine omroep binnen dat internationale bestel het beste te halen voor een prijs die wij verantwoord vinden.

De Heer Frans Ieven : Aangaande het relatieve belang van Studio Brussel kan ik u vertellen dat het evenveel kost als Radio Donna. Het is een volwaardig net, bekend tot in het buitenland (Nederland) waarvoor we ook inspanningen willen doen. We kampen vandaag met een identiteitscrisis omdat de makers van deze zender jong waren in de jaren zestig en zeventig, terwijl de luisteraars ervan jong zijn in 2002. We zijn ermee bezig deze mentaliteits- en attitudeverschillen in kaart te brengen. Gelukkig is het zo dat het soort netprofiel dat we op studio Brussel kunnen zetten, aansluit bij wat van een publieke omroep verwacht kan worden. We willen bij de vernieuwing naar een netprofiel met een meerwaarde, in de eerste plaats omdat de jongeren dat zelf zo willen.

De heer Mario Keulen : Ik wil er nog even op wijzen dat Studio Brussel een echte kweekvijver is van jong talent. Dat is tenslotte ook een opdracht van de openbare omroep. Men zou ervan verstoeld staan hoeveel mensen hun carrière gestart hebben in Studio Brussel.

De heer Frans Ieven : Dat klopt, heel wat nethoofden begonnen hun carrière bij Studio Brussel.

Hasselt, Tienen, Aalst, Waregem en Turnhout hebben een Radio 2-café. Interbrew staat in voor de exploitatie, de inkleding en het personeel. De VRT heeft daarbij geen enkele financiële inbreng. Wij wilden alleen maar een manier om dicht bij onze luisteraars te zijn. Wij zochten daarbij naar cafés die uitstraling en kwaliteit hebben die overeenkomt met wat Radio 2 is. Dit is voor ons een imago kwestie. Af en toe organiseren wij daar ook activiteiten, zodat het ook ontmoetingsplaatsen zijn voor kleinere evenementen. Op het ogenblik wordt bekeken of we ook kunnen starten met een Studio Brussel-café. Radio Donna beschikt dan weer over een soort verplaatsbare ruimte die ook kan dienst doen bij activiteiten buitenshuis.

De heer Carl Decaluwe : Donna kunnen we hier buiten beschouwing laten, omwille van die verplaatsbaarheid, maar over die Radio2- cafés zijn de eigenaars en de geranten van de omliggende cafés niet erg gelukkig. We moeten toch oppassen dat we niet aan concurrentievervalsing gaan doen.

De heer Frans Ieven : We zijn ons daar zeker van bewust en zien daar nauwlettend op toe. Het mag ons imago niet beschadigen.

De heer Marino Keulen : In juni 2002 hebben we een hoorzitting georganiseerd over de rol en de plaats van het Nederlandstalige lied in de openbare zenders. Wat is er ondertussen veranderd ?

De heer Frans Ieven : Na de hoorzitting hebben we onderling overlegd hoe we deze taak beter zouden kunnen vervullen. Eerst en vooral zijn we het erover eens geraakt dat het hier niet alleen maar over Vlaamse liedjes gaat. Uiteindelijk gaat het over muziek van Vlaamse origine. We hebben vervolgens een actieplan opgesteld dat we besproken hebben met de auteursverenigingen, platenfirma's, muziekuitgevers en artiesten. Ze waren allemaal behoorlijk enthousiast erover. Binnen ongeveer anderhalve maand zullen we met een actieplan, een soort engagement naar buiten komen.

De heer Hugo De Vreese : Het pensioenfonds voor de statutaire medewerkers was cruciaal binnen de eerste beheersovereenkomst. De schuld werd immers voor het eerst erkend. De VRT was overigens een van de eerste Vlaamse openbare instellingen om dat te doen. Voorts werd afgesproken om de reserves actief te beheren. Ten slotte stemde de Vlaamse Gemeenschap ermee in om vanaf 1998 een inspanning te leveren om het tekort te dekken. Het pensioenfonds voor de contractuele medewerkers is een ontzettend belangrijk extralegaal voordeel.

Eind juli 2002 zag het statutaire pensioenfonds er als volgt uit : 37 procent aandelen – waarvan 21 procent EMU en 16 procent niet-EMU -, 47 procent obligaties, 10 procent vastgoed en 1 procent liquide. Dat is logischerwijze een conservatieve portefeuille omdat het statutaire pensioenfonds een eerstestijlerpensioenfonds is. Het is niet de krik op de taart, wel de taart zelf.

Sinds de start van het actieve beheer bedraagt de return 11,6 procent of 2,8 procent per jaar. Wij ontsnappen dus niet aan de slechte toestand op de internationale financiële markten. Maar dankzij de diversificatie beheersen we het risico.

Het contractuele pensioenfonds is fundamenteel anders : 50 procent aandelen – 6 procent daarvan in ethische aandelenfondsen -, 35 procent in obligaties en 11 procent in vastgoed. Het liquide gedeelte is hier iets groter. Dit fonds is logischerwijze agressiever omdat we onze personeelsleden een gewaarborgde return geven op het kapitaal. Het investeringsrisico ligt hier bij de VRT wat een belangrijk extralegaal voordeel is. De return van het contractuele pensioenfonds, dat pas in 2001 werd opgestart, is natuurlijk negatief. De return bedraagt -4 procent per jaar.

Belangrijk is dat de lopende pensioenen gewaarborgd zijn in het statutaire pensioenfonds. Ze worden betaald met de lopende inkomsten. Dat is enerzijds de patronale bijdrage op de brutolonen. De VRT betaalt 19,5 procent patronale bijdrage en het personeel 7,5 procent. Anderzijds worden de pensioenen betaald met de dotatie. De dotatie wordt dus niet belegd. In de volgende beheersovereenkomsten zou de dotatie gelinkt moeten worden aan de te betalen pensioenen.

De heer Dany Vandenbossche : Zitten de leden van het vroegere radio-orkest ook in dat pensioenfonds ?

De heer Hugo De Vreese : De statutairen wel. De contractuelen zitten niet in het aanvullende pensioen.

Beide pensioenfondsen worden beheerd door een raad van bestuur. In die raad van bestuur heb ik samen met de heer Mary zitting namens de directie. Voorts zijn er vertegenwoordigers van de raad van bestuur van de VRT en van de vakbonden. Dat komt de voorzichtigheid zeker ten goede.

We hebben enkele professionele partners geselecteerd : een actuaire, een financieel consultant en een bedrijfsrevisor. Samen met de financiële consultant definiëren we onze portefeuille op basis van een degelijke wiskundige analyse en uitgaande van de huidige en toekomstige verplichtingen. De activa-allocaatie moet zo goed als mogelijk beantwoorden aan onze toekomstige verplichtingen. Samen met de financiële consultant selecteren we professionele vermogensbeheerders. Niet alle organisaties gaan zo grondig te werk.

Ik besef heel goed dat de financiële markten geen casino zijn. Een pensioenfonds moet op lange termijn investeren. Een goed gefundeerde allocaatie is belangrijk voor een maximale return op lange termijn en een minimaal risico. Waakzaamheid is altijd geboden. Paniek is uit den boze. De uitbetaling

van de pensioenen is gewaarborgd. Het beheer is in handen van de raad van bestuur en professionele partners.

Mevrouw Christina von Wackerbarth : Initieel was de VRT niet toegetreden tot de Raad voor Journalistiek. Nu is er een protocolakkoord om samen richtlijnen op te stellen. Er wordt voorgesteld om de klachten aan elkaar door te spelen. De VRT zal ook bijdragen in de kosten van de raad.

De heer Tony Mary : De manier waarop de VRT de introductie van SAP (= ERP-systeem) aanpakte was risicovol. De VRT heeft ervoor gekozen om alles in één keer in te voeren. Achteraf gezien was dat de juiste manier van werken. De beheerssystemen en de productiesystemen van de VRT zijn vergevorderd, voornamelijk bij de radio. Dat kan zijn omdat televisie iets complexer en groter is. Er zijn een aantal aanpassingen doorgevoerd, maar geen enkel aspect van de invoering is mislukt. Het is een zeer succesvol project.

De heer Harry Sorgeloos : Ik zal eerst de vraag over de doelstelling van het creëren van een technologisch platform voor de Vlaamse media-industrie beantwoorden.

De VRT heeft met de steun van de voogdijminister een risicovol plan uitgewerkt. We gingen immers tegen de stroom van de toenmalige internethype in. We hebben technologie opgebouwd waarmee we niet vertrouwd waren. We hebben onze toekomst verzekerd om een opslopping te vermijden.

Omdat VRT het grootste productiehuis in Vlaanderen is en wil blijven, hebben we technologie uit de IT-wereld en van het internet aangepast voor gebruik in de media. Na de hype was er een crisis in die sectoren. Maar na de chaos, komt er dikwijls een nieuwe doorbraak. De VRT bevindt zich nu in een goede startpositie. We hebben vanuit SAP een goede backoffice opgebouwd. We hebben een en ander gedigitaliseerd. We hebben een nieuw informaticaplatform opgesteld. IT is communicatie. De interne communicatie en de communicatie met het publiek nemen toe. Om dat goed te organiseren is een platform en standaardisatie nodig.

Eén van de negatieve ervaringen met e-VRT is dat we de taal moesten leren. We zullen dat opnieuw moeten doen voor het nieuwe platform. De VRT wil dat proces immers vergemakkelijken. Door de crisis storten de onderzoeksprojecten van privé-bedrijven in elkaar. Alcatel bijvoorbeeld heeft veel ICT-projecten, maar kan zelfs de vijftig procent eigen kosten niet meer dragen. Dat schept een aan-

tal kansen. Ook op dat vlak bevindt VRT zich in een goede positie. We overleggen momenteel met de universiteiten zodat openbare bedrijven en universiteiten de rol van de privé-bedrijven op gebied van onderzoek en ontwikkeling zullen overnemen. Het is eigenlijk een terugkeer naar een normale situatie, waarbij overheid en universiteiten hun rol spelen bij innovatie.

VRT heeft samenwerkingscontracten gesloten en we werken daaraan verder. Tal van deelprojecten hebben trouwens bewezen dat het werkt. De box koppelt vandaag DVBT volledig draadloos met ADSL-retour met behoud van een volledige content en alle mogelijke interactieve applicaties. Microsoft wil dat model pas over twee jaar toepassen. We hebben aangetoond dat de complementaire modellen werken. De afstandsbediening zal vervangen worden door pocketcompanion, bruikbaar voor alle draadloze internettechnologie. Er zal niet langer één dominante speler zijn, maar we zullen samenwerken.

VRT kan een consoliderende rol spelen. We zullen de verschillende actoren samenbrengen. Op de mediamarkt zullen we voor de inhoud concurreren, maar voor de standaardisatie en het informaticaplatform samenwerken. We hopen dat de Vlaamse Gemeenschap dit project blijft ondersteunen en ook de Vlaamse technologiebedrijven zal helpen overleven. We proberen hen de technologie terug aan te leren. Het betreft dus een technologisch platform zodat de bedrijven niet voor de kosten van onderzoek en ontwikkeling moeten opdraaien. De VRT kan dat voor hen vergemakkelijken. De juiste constructie moet nog uitgewerkt worden.

De heer Marino Keulen : Wanneer zal het publiek daar iets van merken ?

De heer Harry Sorgeloos : Het was de bedoeling om een voldoende grote afdeling binnen de VRT uit te bouwen. Nu werken 25 mensen in een media-application-gateway. Zij kunnen hun werk doen zonder computer, waar ze ook zijn. Ze krijgen een geprofileerd aanbod van wat ze ook doen. Het technologisch platform moet dus verder uitgebouwd worden, maar het werkt. De opvolgingscommissie heeft daar trouwens een lovend rapport over geschreven. Volgend jaar zal dat uitgebreid worden tot de VRT die de grootste klant zal zijn. We zullen een beperkt aantal applicaties aanbieden. Dat geeft ons de tijd om na te gaan hoe we dat naar derden zullen brengen. Dit is een productieplatform, nog geen communicatieplatform met de burger.

Voor de communicatie met de burger is er een set-topbox. Dat is een mediacenter. VRT zal daar inhoudelijk ook het proces begeleiden. Andere bedrijven zullen afgeleide toepassingen aanbieden. We hopen zo de interactieve content toegankelijk te maken voor de volledige Vlaamse Gemeenschap. Nu zijn er al testen van de netbox met Belgacom en met Telenet voor het multimediahomeplatform dat volledig compatibel is met de backoffice van de VRT. We willen volgend jaar voldoende proefgezinnen hebben en het project in 2004 volledig opstarten.

De heer Jo Vermeulen : Zullen de kosten voor het uitstel van SAP en DNPS verschuivingen in het budget veroorzaken, bijvoorbeeld van programma's naar technologie ?

De heer Harry Sorgeloos : SAP werd volledig gefinancierd door de budgetten van informatica, DNPS door het investeringsbudget van de VRT. De negatieve connecties bij de invoering van deze systemen kunnen worden verklaard doordat zij eigenlijk hun tijd vooruit waren. Deze problemen werden opgevangen, waardoor de systemen zoals ze nu worden gebruikt, ook door de nieuwsredactie, naadloos aansluiten op de digitalisering van de VRT.

Mevrouw Christina von Wackerbarth : Er waren nog een aantal vragen over de rol van de politiek in de openbare omroep. De nieuwsdienst moet zeer alert zijn om zijn maatschappelijke rol te spelen, en is dat ook. Zo zal eind dit jaar het nieuwsproject Televisie objectief worden geanalyseerd en zal men nagaan hoe de perceptie van de nieuwsprogramma's is. De nieuwsdienst is nog steeds op zoek naar een waardige opvolger voor het programma Zinzen, een programma waarin een ernstig, degelijk en sereen debat mogelijk is. De nieuwsdienst is ook al bezig met de voorbereiding van de verkiezingen, die zeker implicaties zullen hebben voor de programma's van de nieuwsdienst.

Voor programma's die luchtige informatie aanbieden, moeten richtlijnen worden opgesteld. Het netmanagement houdt zich bezig met het proactief sturen van en overleggen over deze programma's. Daarnaast is het management Televisie bezig met een bezinningsoefening over deze materie. Het is duidelijk dat hiervoor duidelijke afspraken en interne richtlijnen moeten worden opgesteld, in de vorm van een interne praxis of good conduct. Dit kan de helderheid en sereniteit van de debatten alleen maar ten goede komen. Wij stellen ons daarbij de volgende vragen. Welke criteria kunnen worden gehanteerd bij het uitnodigen van politici ? Het is

evident dat zij worden gevraagd voor een bepaald thema en om hun communicatievaardigheden. Is de invoering van contingentering aangewezen ? In de beheersovereenkomst kunnen we intussen lezen dat de openbare omroep diversiteit, verdraagzaamheid en respect hoog in het vaandel moet dragen.

De heer Jos Stassen, voorzitter : Wanneer zal deze praxis er komen ? We stellen vast dat er steeds meer vragen worden gesteld over de inhoud van de programma's.

De heer Kris Van Dijk : Ik zit met de terechte bekommernis dat de verkozen politici op bepaalde vlakken moeten terugtreden, maar dat wat daarvoor in de plaats komt, niet altijd even democratisch gelegitimeerd is.

De heer Jo Vermeulen : Het gaat hier dan niet over contingentering, zelfs niet over personen of partijen.

De heer Guy Peeters : De raad van bestuur is niet bevoegd om hierover uitspraken te doen, maar deelt wel deze zorg. In de beheersovereenkomst staat inderdaad letterlijk dat politici moeten terugtreden. Ik stam nog uit de tijd dat politici rechtstreeks tussenbeide kwamen om mee de inhoud van bepaalde programma's te bepalen, een tijd waar ik zeker niet naar terug wil. Ook nu worden we geregeld gecontacteerd door politici die klagen over het feit dat ze te weinig aan bod komen.

Het huis heeft een reflectieperiode over deze problematiek ingelast. Het ligt inderdaad het moeilijkst bij het infotainment. Er moeten duidelijke afspraken worden gemaakt met de productiehuisen, maar dat zal niet voldoende zijn : ook politici moeten zich hierover bezinnen. Sommigen komt de huidige gang van zaken zeer goed uit, 80 procent van de politici zijn echter een andere mening toegedaan.

Ik ben tegen het hanteren van een weegschaal, dat is waanzin. Er moeten wel spelregels komen. In de redacties wordt daarover nagedacht en gedebatteerd.

De heer Kris Van Dijk : Het Vlaams Blok bv. wordt zelden of nooit uitgenodigd maar er zijn weinig programma's waar niet over die partij gesproken wordt. Dat is het beste dat haar kan overkomen : dat over de partij gesproken wordt zonder dat haar mandatarissen de confrontatie met andere politici moeten aangaan.

De heer Jos Stassen, voorzitter : Kan u de vraag over de synergieën nog beantwoorden ?

Mevrouw Christina von Wackerbarth : Onder impuls van de nieuwe hoofdredacteur die sinds 1 augustus 2002 op de televisienieuwsdienst aan de slag is, wordt gewerkt aan een nieuwe redactieorganisatie, met het oog op onder meer een verhoogde efficiëntie. In het verlengde daarvan zijn ook gesprekken met de andere hoofdredacteurs aan de gang. Ik heb over de synergieën van een aantal nieuwsredacties een goed gesprek gehad met Frans Ieven. Vrtnieuws.net kan daartoe de drijfveer worden. Er is een college geïnstalleerd van de hoofdredacteurs van radio, televisie en Nieuwsnet. Dat houdt zich met het probleem bezig. We spelen intern ook met het idee om het aan een aantal talentvolle mensen toe te vertrouwen. We werken er dus aan op het organisatorische, informatieve en creatieve vlak.

Ik betreur dat Censydiam min of meer een eigen leven is gaan leiden. We werken nu eenmaal met kwalitatief onderzoek en Censydiam is daarvoor een belangrijk, maar beslist niet het enige bureau. We hebben zelf twee jaar geleden al veel veranderd in de rol van Censydiam. Het evenwicht tussen het kwalitatief onderzoek en de rol van het netmanagement ligt nu anders.

De heer Jos Stasse, voorzitter : Ik dank alle sprekers voor deze zeer goede hoorzitting en maak graag een afspraak voor volgend jaar.

De verslaggever,

Jo VERMEULEN

De voorzitter,

Jos STASSEN
